

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

God. XIV

br. 30.

30 din.

25.XII 1984.

BOŽIĆ KOJI TREBA POSTATI STVARNOST

Na svečano proslavljenom Nacionalnom Euharistijskom kongresu sabrala se cijela Crkva u našem narodu da zajedničkom Euharistijom – svenarodnom Misom zahvali što već 13 stoljeća slavimo Božić i što smo po Njegovu rođenju i mi rođeni – preporođeni za sinove i kćeri njegova i našega Oca. Na Božić se radujemo da Njega smijemo nazivati svojim prvorodnim Bratom, da Njegova Riječ se utjelovi i u našem narodu. Zahvaljujemo da i mi postadosmo udom Njegova otajstvena Tijela – Katoličke crkve.

U njoj su se hranila pokoljenja naših očeva i majki Kruhom života i mlijekom zdrave evanđeoske nauke. Sve to darovano nam je one svete noći kad je Djevica i Majka po prvi put podigla svoga Jedinorođenca da ga poljubi i da mu se pokloni i da Njime po prvi put blagoslovi ovaj svijet i tako otvori novo razdoblje novoga i boljega svijeta.

Tako je Bog u svojoj vječnoj ljubavi zamislio put čovjekova uzdignuća i posvećenja.

Bog u Isusu Kristu uvijek ovom svijetu dolazi po Mariji. Zato istinskog kršćanstva nema bez Marije. Ali, Marija za Crkvu i za čovjeka postaje najkraći i najsigurniji put. Zato je razumljivo što sv. Otac papa Ivan Pavao II toliko želi da se posvećujemo – prikazujemo presvetoj Bogorodici.

Posvetiti se Mariji znači nasljedovati njezine vrline, osobito otvorenost prema Bogu i njegovoj Riječi kako bi ta Riječ, koja je Tijelom postala, u nama djelom postala.

Zato je i u našem jugozapadnom dekanatu, koji ima svoje sjedište u drevnom Baču, prastaraj kolijevci Crkve u ovim prostorima, započeta upravo ta akcija da se pojedine župe i obitelji prikazuju Bogorodici kako bi je nasljeđovali i po njoj dobili Isusa, jedino rješenje svih

naših problema, jedinog osloboditelja od svih zala. Isus je sposoban donijeti pravu sreću i mir srcu, obitelji, narodu i svijetu.

Tu posvetu Bogorodici obavljaju pred milosnim likom „Radosne Gospe” iz bačkog franjevačkog samostana, koju su naši pređi donijeli sa sobom prije 300 godina kad se ponovo naseliše u ove krajeve. Taj Gospin lik, koji je naše pretke pratio iz tjeskoba i muka pod turskim jarmom u sigurnost novoga zavičaja, sad nakon 300 godina pohađa svoje sinove i kćeri da ih uputi svom Sinu Isusu Kristu, pravom putu, istini i životu.

Sve to dobiva još jedno posebno obilježje u ovoj jubilarnoj „Metodovoj godini” kad se sjećamo tisućstote obljetnice smrti sv. Metodija, koji je zajedno sa svojim bratom Ćirilom položio temelje dublje i razumljivije evangelizacije svih slavenskih naroda pa tako i našeg naroda po svojim učenicima, koji nam donesoše i prastaro naše pismo – glagoljicu.

Posebno nam radošću ispunja svijest da je sv. Metodije možda boravio u našem Baču, a svakako je prolazio kroz njega. Sve nas to vraća izvorima naše evangelizacije – navještanja i prihvaćanja Kristove vesele vijesti – evanđelja. Marija ostaje najuzvišeniji model kako Božju Riječ treba primati, živjeti i drugima darivati.

Kao da je sam Bog spletom raznih okolnosti htio da 1985. godina bude proglašena kao „godina mladih” u cijelom svijetu pa i u Crkvi. Kao da time hoće reći: Mladi, evo vam ideala, evo vam Krist koji po Mariji dođe na svijet i postade svjetlo i nada ovoga svijeta. Krist je postao naš mir i naš papa Ivan Pavao II nas poziva: „Dođite, slaviti ćemo, naviještati, svjedočiti zajedno da je Krist naš Mir”.

Eto nam dara koji nam Gospodin pruža po Crkvi svojoj ovoga Božića.

LIK

*Tretan Božić i
Nova Godina*

RADOSNA VIJEST o rođenju Djeteta

Kad se prije, otprilike, 2000 godina u judejskom gradu Betlehemu rodilo jedno dijete u nekoj spilji ili štalici - da li je netko mogao prepoznati u tom Djetetu na jaslama Sina Božjega? Da li je netko mogao i pomisliti da će Njegov rođendan tako svečano i veselo slaviti oko milijardu ljudi, a još toliko i još više znati o tom Djetetu bar nešto?! Jedva moguće. Pa ipak to je činjenica.

I ove godine 25. prosinca u svakoj našoj crkvi naći ćemo jaslance s Djetetom, a mame i bake će upirući prstom u to Dijete svojim unučićima i svojoj dječici prepričavati događaj Isusovog rođenja, kojeg je rodila Marija, povila ga u pelenice i položila u jaslance, jer "za njih ne bijaše mjesta u svratištu".

Bog kao Dijete u jaslama, okružen pažnjom Josipa i Marije, započine svoj hod ovom zemljom kojom će proći čineći samo dobro.

Marija i Josip nisu mogli odmah javiti ovu radosnu vijest o Isusovu rođenju svojim, jer su se zatekli u tuđem gradu - u Betlehemu, kamo su pošli na popis stanovništva. (Inače, oni su rodnom Nazareta koji je bio grad u Galileji) Ali, vijest o ovom rođenju, najznačajnijem za čitavu povijest čovječanstva nije smjela, ni mogla ostati u tajnosti. Pobrinuo se za to Bog - Otac novorođenčeta, jer je očeva dužnost da dojaviti takvu vijest drugima. Zato Bog šalje svog glasnika - anđela da javi tu vijest, ali ne šalje ga Herodu, ne šalje ga vladarima i uglednim ljudima, nego pastirima, jednostavnim i priprostim ljudima, koji su bdjeli uz svoja stada. Anđeo im pristupi i reče: "Evo, javljam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj, Krist Gospodin!"

Koje li vijesti? Pastiri ne razumiju. Kako? Rodilo se dijete, ali ne obično, nego "Spasitelj" i to treba biti radosna vijest za sav narod? Ne razumiju priprosti pastiri, ali anđeo im daje znak istinitosti toga događaja i veli: "Naći ćete novorođenče povijeno, gdje leži u jaslama." Sad još manje razumiju. Spasitelj, a leži u jaslama ... No, vide pastiri da to nije šala jer se anđelu ubrzo pridruži silna nebeska vojska (zanimljivo: vojska koja navješta mir) hvaleći Boga i govoreći: "Slava na visini Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!"

Zbilja, čudno rođenje. Pomisao na njega izaziva i suze sažaljenja (za njih ne bijaše mjesta u svratištu ... položi ga u jaslance), a ipak izaziva i suze radosnice (javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod ... mir ljudima - miljenicima Božjim).

"Radujte se narodi, kad čujete glas da se Isus rodi u blaženi čas ..." - i do nas je jednog dana - svatko zna preko koga i na koji način - doprla ova radosna vijest koja još i danas odzvanja svemirom i zato je još i danas "blaženi čas" i sad je "vrijeme milosno" - samo potrebno je čuti tu radosnu vijest. Hoću li je čuti?

Hoću, budem li jednostavan poput pastira i budem li bdio, tj. budem li otvoren Božjem glasu i njegovoj volji, budem li imao obraćeno srce ... A teško će čuti tu "radosnu vijest" oni koji bdiju u diskotekama i klubovima, koji bdiju da bi nekoga opljačkali, koji bdiju uz alkohol i razvratne pijanke ... Neće čuti tu radosnu vijest o rođenju Djeteta ni oni koji ne žele čuti ni radosnu vijest o rođenju svojeg vlastitog djeteta. Kako se može netko radovati rođenju tuđeg djeteta, ako ubija svoje vlastito?! Doista, kad se jedan narod prestane radovati djeci, kad ih smatra "neželjenima" suvišnima, "teretom", tada za taj narod nastaju ozbiljna vremena ... U takvom narodu zatvaraju se vrata i pred Isusom - Djetetom - Bogom, koji je došao spasiti svijet.

Pa ipak, svemirom još i danas odzvanja glas anđela: "Javljam vam radosnu vijest. Rodio vam se Spasitelj!" Kamo sreće da je čujemo poput pastira i da jedni druge potaknemo: "Hajdemo do Betlehema". - Hajdemo do crkve da vidimo i čujemo tko je taj Isus, da čujemo što on hoće i što želi, a što nam nudi ...

Brate čovječe! - ako se ovog Božića nađeš pred jaslama, otvori Isusu svoje srce! Nek ono postane "jaslance" za njega. Bit će mu sigurno udobnije nego tada u Betlehemu.

Obitelji! - ako se nađete pred jaslama, recite Isusu: Dođi k nama, nek ti naša kuća bude svratište - ljubiti ćemo te!

Stanovnici gradova i sela! - ako se nađete pred jaslama, primiti Isusa da ne mora bježati iz vašega mjesta, da ne mora bježati u "Egipat" ... Dozvolite mu da slobodno prolazi vašim stazama, ulicama i bulevarima - čineći dobro ...!

Ljudi! - shvaćate li vi da smo mi MILJENICI Božji, - a kako živimo? Morali bismo na ljubav odgovoriti ljubavlju! Zato odbacimo zlo i grijeh! Uništimo oružje, a napravimo plugove ... zrna bojevnog oružja pretvorimo u zrna pšenice i nahranimo one koji gladuju! Odbacimo "kulturu smrti"! Odbacimo mržnju, jer kako ćemo ljubiti Isusa - Boga ako mrzimo brata čovjeka. Nemoguće je to. Poučio nas je već sv. Ivan. Oholost neka je daleko od nas! Budimo maleni, ponizni, takvi su Bogu najdraži ... Budimo uvijek čisti srcem da možemo primiti Isusa u sv. Pričesti! Sveto-hraništa - to su prave jaslance danas, tu je Krist prisutan, živ među nama, uvijek bliz svakom čovjeku, ali potrebno je doći k njemu, pokloniti mu se ... poput pastira ...

Kao što dijete donosi obnovu obitelji, tako Isus čitavom čovječanstvu donosi radost - donosi obnovu. Razmislimo malo o svojoj vjeri. Nismo li se možda već umorili? Možda smo već izgubili elan i oduševljenje za Boga? Božić je izvrsna prilika da počnemo iz početka.

"Promijenimo svijet - izmijenimo sebe - i nek bude novo SVE!" Ali, ne zaboravimo: Nema promjene na bolje, nema obnove svijeta i čovječanstva bez Boga. Isus boravi samo u obraćenim srcima - zato promijenimo sebe i nek bude Božić!

Andrija Anišić

S IVANOM

U vrijeme našeg Nacionalnog Euharistijskog kongresa sv. Otac Ivan Pavao II boravio je u Kanadi u okviru svog 23. međunarodnog apostolskog putovanja.

Za tih dvanaest dana, što je proboravio u Kanadi, posjetio je osam kanadskih provincija i trinaest gradova. Susreo se s predstavnicima gotovo svih naroda koji tvore tkivo kanadskog žiteljstva. Jedino ga je gusta magla spriječila da se u Fort Simpsonu nije mogao sresti s predstavnicima starijih plemena.

Papini posjeti sve više i sve vidljivije postaju ono izvorno Petrovo služenje: utvrđivati braću u vjeri što doslovno znači - u svom ljudskom, kršćanskom i narodnom identitetu, koji izvire iz zdravog odnosa prema Bogu.

Želim posebno zabilježiti Papinu ljubav i pažnju prema Slovacima, koju je 15. rujna, na blagdan njihove narodne zaštitnice Gospe od Sedam Žalosti, izrazio time što je toga dana blagoslovio kamen temeljac i glavni oltar u novom katedralnom hramu Gospodinova preobraženja, Slovačke grkokatolička biskupije sv. Ćirila i Metoda u Torontu. To je najmanja etnička grkokatolička grupacija koja nije imala vlastite crkvene organizacije i vodstva.

Papa Pavao VI imanovao je mons Michala Rusnaka za prvog slovačkog grkokatoličkog biskupa izvan domovine, a Papa Ivan Pavao II je organizirao i osnovao prvu grkokatoličku biskupiju za Slovake grkokatolike.

Upravo to malo stado htio je Petar naših dana posjetiti da ih obodri i da im poruči: "Sačuvajte vrijedne slovačke tradicije i vjeru!"

Kako je delikatan u svojoj pastirskoj ljubavi i pažnji kada govori: "Dok danas obavljam posvetu ovog temeljnog kamena, Rimski crkva obnavlja svoju ljubav i pastoralnu brigu za vaš narod."

Isti dan Papa je pozdravio i naše hrvatske sunarodnjake koji žive u Kanadi, preporučivši im da se što tješnje povežu s Crkvom, "koja je ista u Kanadi i u vašoj staroj domovini", a tu povezanost neka izraze dubokim jedinstvom i poslušnošću prema biskupu, koji je temelj jedinstva jedne mjesne Crkve.

K o l u m b o v i m t r a g o v i m a

Ni mjesec dana nije prošlo od puta u Kanadu, a Papa je poduzeo novo putovanje u Dominikansku Republiku i Portoriko.

Dvanaestog listopada 1492. g. otkrivena je Amerika i Kristofor Kolumbo je zasadio prvi križ na američkom tlu. Za tu zgodu južno američki biskupi su pozvali sv. Oca da otvori devetogodišnja slavlja kojima se Crkva u tim stranama sprema proslaviti 500. obljetnicu početka svoje evangelizacije.

Na svom putu Papa je želio počastiti zemlju i rodni grad otkrivača Amerike, Kristofora Kolumba, Zaragosu u

PAVLOM II

Španjolskoj i njezino poznato marijansko svetište, Gospu od Stupa. Nakon otvorenja te "devetnice godine" u Santo Domingu, Papa je posjetio državu Portoriko i u San Huanu glavnom gradu te države služio je sv. Misu i treći se vratio u Rim. Tako je Papa želio obilježiti ovaj značajan datum novije svjetske povijesti.

N a p r o s l a v i v e l i k a n a

17. listopada sv. Otac Ivan Pavao II služio je sv. Misu zadušnicu za velikog svjedoka vjere naših dana, za ukrajinskog kardinala Josifa Slipyja, velikog nadbiskupa i metropolitu lavovskog. To je čovjek koji je radi vjernosti Isusu Kristu i Njegovoj Crkvi proveo 18 godina po sibirskim logorima. Pušten je na intervenciju Pape Ivana XXIII i izagnan iz svoje domovine.

U svojoj homiliji Papa je razmišljao o tajni blaženstva progonjenih zbog Imena Kristova i uskliknuo: "Razmišljajmo o njegovoj herojskoj vjeri!"

Početkom studenog Papa je boravio u Lombardiji, u Italiji, da počasti mjesta u kojima je živio veliki biskup i obnovitelj Crkve u smislu odredaba Tridentinskog koncila, sv. Karlo Boromejski.

Papa je posjetio grad Aronu, gdje se rodio sv. Karlo Boromejski, čije krsno ime nosi Papa Ivan Pavao II.

Bio je u mjestu Sacro Monte di Barallo, gdje je sveti Karlo proveo svoje posljednje dane života.

Završne svečanosti proslave 400. obljetnice smrti sv. Karla proslavljene su pred poznatom milanskom katedralom, u kojoj je on bio biskup.

" P a p a v o l i H r v a t e "

Ove riječi je izrekao sv. Otac Ivan Pavao II za vrijeme generalne audijencije 31. listopada jednoj skupini hrvatskih vjeroučenika iz hrvatske katoličke misije iz Berlina, koje je doveo njihov dušobrižnik fra Duško Džimbeg.

Papa je i službeno pozdravio ovu skupinu vjernika, a kad im je prišao bliže, fra Duško mu je rekao: "Hrvatima vole Papu!" na što je Papa više puta ponovio: "Papa voli Hrvate!"

No, to nije samo lijep izričaj, nego utješna stvarnost, koju je sv. Otac potvrdio toliko puta, a osobito sad u svojim pismima i nagovorima u vezi s našim Nacionalnim Euharistijskim kongresom. Tu istu ljubav je posvjedočio i onoj našoj skupini mladih franjevačkih novaka iz Makarske kad ih je jesenas primio u Castel Gandolfu i služio za njih sv. Misu, a poslije sv. Mise ostao je u razgovoru s njima.

Kako je to utješno kad čovjek ustanovi da je voljen od bilo koga, a osobito onog kome je na zemlji dano da bude vidljivi znak i namjesnik Onog koji je Ljubav sama - Isusa Krista!

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ u Bačkoj

BAČKI MONOŠTOR, 13. listopada 1984.

Ove godine je 40. obljetnica onog dana kad su vjernici B. Monoštora za vrijeme rata 1944. god. zajedno sa svojim župnikom Matijom Zvekanovićem položili zavjet Gospi Fatimskoj da ih očuva ratnih strahota.

Od tada svake godine na dan Gospe Fatimske, 13. listopada vjernici mještani i hodočasnici okupljaju se u crkvu na sv. Misu zahvalnicu u 12 sati.

Na svečanu proslavu ove 40. obljetnice zavjeta Prečistom Srcu Marijinu biskup Matija Zvekanović i monoštorski župnik Ivan Vizentaner pozvali su kardinala Franju Kuharića, koji se pozivu rado odazvao.

Kardinala je na granici Subotičke biskupije na mostu u Bezdanu dočekaao biskup Matija Zvekanović. Usput su svratili u Bezdan, gdje je župnik vlč. Kecskés Ferenc, školski drug kardinalov.

U Bački Monoštor gosti su stigli iza 11 sati. Na vratima župnog stana pozdravili su ga mladi i predali mu buket cvijeća. Također su ga pozdravili članovi Pastoralnog vijeća i ministranti.

U pratnji kardinala, osim biskupa Matije Zvekanovića, nalazili su se đakovački biskup Ćiril Kos i biskup skopsko-prizrenski Joakim Herbut.

Brzo se približavalo vrijeme određeno za svečanu sv. Misu. Osam minuta prije 12 sati iz župnog dvora krenula je procesija u crkvu. Najprije su nosili raspelo, zatim su išla djeca u narodnoj nošnji pa gosti iz Sonte, a iza njih djevojke u narodnoj nošnji. Iza njih su mladići nosili kip Srca Marijina pred kojim je učinjen zavjet prije 40 godina, 1944. godine. Zatim su išli članovi Pastoralnog vijeća, iza njih 32 svećenika i biskupi, a ispred kardinala prvopričesnici su bacali ruže.

Uz zvonjavu zvona procesija je ušla u crkvu, gdje ju je puk dočekaao oduševljenim pjevanjem pjesme „Čuj nas, Majko”. Kad je kardinal stigao do glavnog oltara, puk je zapjevao pjesmu „Anđeo Gospodnji”, a veliko zvono je označilo podne.

Nakon Gospina pozdrava domaći biskup Matija Zvekanović je pozdravio kardinala, a poslije njega mladi su pozdravili kardinala, biskupe goste i domaćeg biskupa.

Predali su im poklone, peškire s trobojkom, ručni rad, a predstavljaju uspomenu na Nacionalni euharistijski kongres. Prikazan je lik Gospe Bistričke, koja ne drži na rukama malog Isusa, nego veliku obasjanu hostiju. Ispod je datum jubileja s naznakom župe – Bački Monoštor. Djevojke su predale bukete ruža, a kardinal je zahvalio na srdačnom dočeku.

Poslije toga započela je sv. Misa. Svoju radost zbog ovog velikog jubileja puk je izrazio u oduševljenom pjevanju.

U svojoj propovijedi kardinal je govorio o štovanju Majke Božje, koja je uvijek naša pomoć. Posebno je govorio o Gospinim ukazanjima u Fatimi.

Na prikazanje uz ostale darove prikazani su i ručni radovi – roketa i štola, rađeni zlatom.

Pod sv. Misom bio je velik broj sv. pričesti.

Na kraju sv. Mise domaći župnik je zahvalio kardinalu, biskupima, svećenicima i vjernicima koji su svojim dolaskom uveličali ovu proslavu jubileja 40. obljetnice zavjeta Prečistom Srcu Marijinu.

Nakon blagoslova kardinala i prisutnih biskupa, domaći biskup izvršio je obnovu posvete župe i biskupije Prečistom Srcu Marijinu. Nakon toga mladi su izveli kratak recital „Bez grijeha začeta”.

Poslije svečanosti svećenstvo se u procesiji vratilo u župni stan uz pjesmu puka i zvonjavu zvona.

Za vrijeme svečanog ručka kardinala su pozdravili mladi Hrvati, mladi Romi i jedna djevojka Mađarica. Svi su oni darovali kardinalu cvijeće.

Nakon ručka kardinal Franjo Kuharić se obratio svećenicima. Bodrio ih je i potakao na dalju revnost i štovanje Blažene Gospe. Prvi se oprostio biskup Ćiril Kos, a kardinal je posjetio časne sestre. Zatim je još jednom pohodio crkvu i poslije toga je pošao u Suboticu u pratnji domaćeg biskupa i biskupa Joakima Herbut.

Narod je oduševljen i ostat će mu u nezaboravnoj uspomeni ovaj posjet. Zahvalni smo kardinalu što je svratio u Bački Monoštor i s nama zahvalio dragoj Gospi Fatimskoj, jer u ovom selu je prvo počelo njeno štovanje u našoj Domovini.

Ivan Vizentaner,
župnik

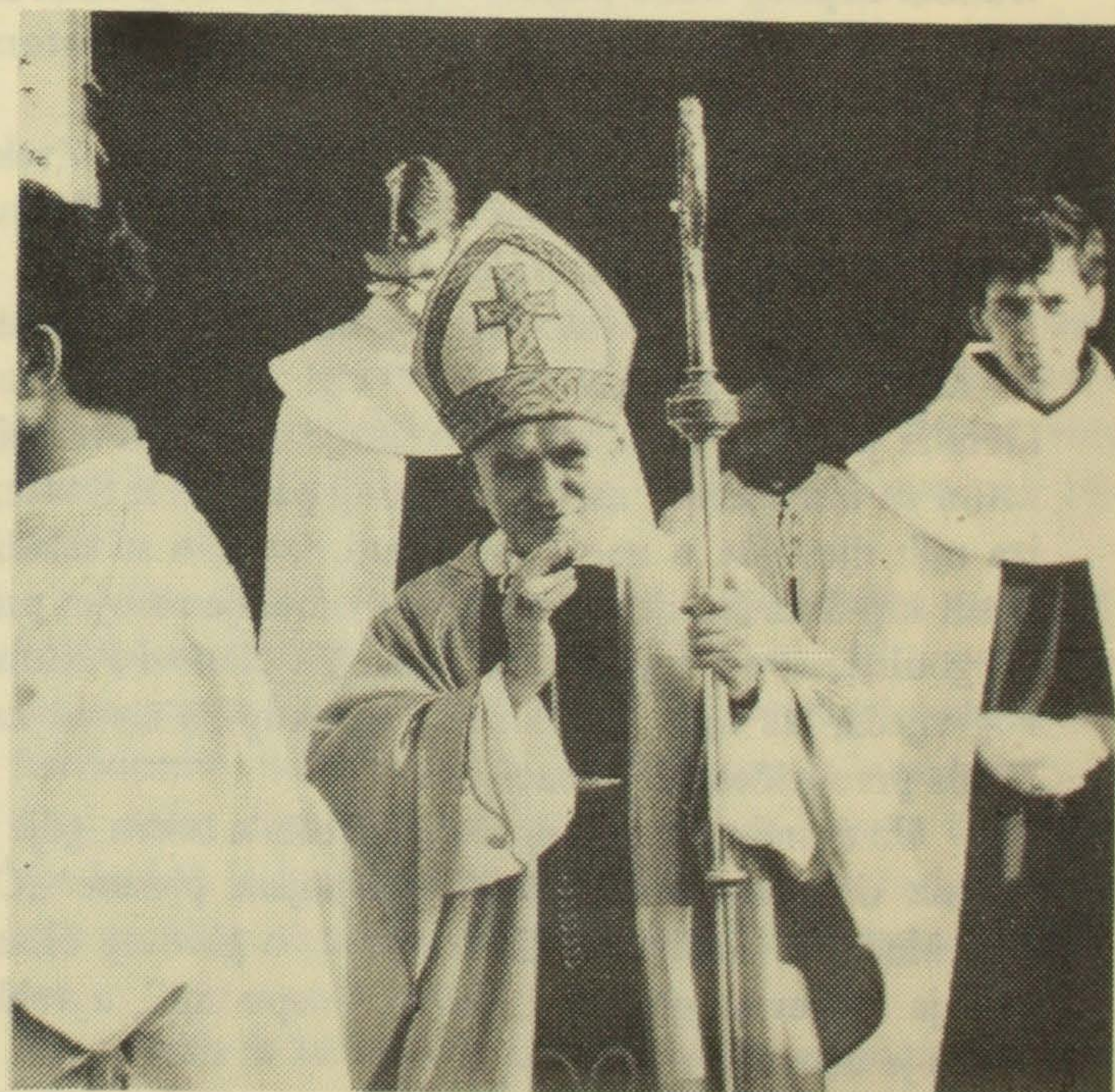
SUBOTICA, 13–15. listopada

Nakon programa u Bačkom Monoštoru kardinal se u pratnji biskupa domaćina i skopskog biskupa Joakima Herbut zaputio prema Subotici – centru Subotičke biskupije. Oko 17,30 sati veliko zvono subotičke katedrale-bazilike oglasilo je da se od tog trenutka u našoj sredini nalazi naš dragi kardinal.

Ovaj kratki pastoralno-privatni posjet našoj Biskupiji bio je ispunjen programom svaki trenutak. Svi su željeli da ga vide, da ga pozdrave, da čuju koju riječ ohrabrenja. A kardinal, kao pravi otac, bio je na raspolaganju svima. . . tako su ga odmah po dolasku u Suboticu u sjemenišnoj dvorani čekale redovnice. Evo kako je taj susret redovnica s kardinalom vidjela jedna sudionica:

Bio je to posebno radosni dan za sve naše redovnice u Bačkoj, jer po prvi put susreću dragog kardinala Franju Kuharića. Okupilo nas se 42 sestre iz raznih krajeva. Sjemenišna dvorana je u čas izgledala kao jedan prekrasan šarolik tepih. Tu su sestre iz N. Sada, Futoga, Apatina, Titovog Vrbasa, Subotice, Tavankuta, Đurđina i Aleksandrova. Ugledavši među nama dragog kardinala, našeg biskupa Matiju i gosta biskupa Joakima Herbut, dvoranom je odjeknuo burni pljesak.

s. Ivana Cvijin pozdravlja kardinala u SUBOTICI

B. Monoštor: Kardinal polazi u crkvu

Sestra Eleonora Merković održala je kratki, ali sažeti pozdravni govor i dobrodošlicu, a s. Ivana Cvijin predala je buket cvijeća, koji je uvijek simbol ljubavi i poštovanja. Sestra je u svom govoru istakla da smo još uvijek oduševljene pod dojmom NEK-a i da ta vatra zapaljena u Mariji Bistrici u našim srcima traje i trajat će u radu sa dušama. Naše molitve, žrtve na radnim mjestima velikodušno prikazujemo za sv. Crkvu u našoj Domovini i na Vaše velike nakane, dragi naš Uzoriti kardinale. Računajte i na nas! Premda smo daleko od Vas, duhom smo ipak blizu Vas – zaključila je s. Eleonora svoj govor.

Slijedio je kardinalov govor redovnicama: „Što to od vas očekuje sv. Crkva dana u ovo vrijeme?! Svjedočiti Krista svugdje. To je Vaš zadatak“! Pričajući o Tatjani Goričevoj kardinal nas je podsjetio da smo i mi pozvane graditi Crkvu.

Vrijeme je brzo prošlo i morali smo završiti. Učinili smo to pjesmom „Krist na žalu“. Oduševljene sve skupa radosno smo pjevale: „O, Bože, zar si pozvao mene . . .“

Pred vratima se već čuo veseli žamor – to je naš katedralni zbor „Albe Vidaković“ čekao da bar na trenutak pozdrave dragog kardinala . . .

SUSRET KARDINALA I ČLANOVA ZBORA

Poslije susreta s redovnicama kardinal Franjo Kuharić je imao susret s članovima katedralnog zbora „Albe Vidaković“ u sjemeništu „Paulinum“.

U ime svih prisutnih dragog gosta je pozdravio član zbora Marinko kratkim govorom, koji je počeo ovim oduševljenim riječima:

Kardinal među mladima

„Oče kardinale,

ovo je svečan dan radosti, jer u našem lijepom gradu možemo pozdraviti dragog gosta kojeg svi primamo vesela srca i otvorene duše.

Došao je dugo čekani dan da Vi dođete u našu sredinu kao najviši dostojanstvenik Crkve u Hrvata.

Općem veselju vjernika Hrvata i svih drugih, koji s nama žive u zajedništvu iste vjere, pridružuje se svojom skromnošću i naš katedralni zbor“.

Zatim je Marinko kratko upoznao dragog gosta s djelovanjem i ulogom koju katedralni zbor „Albe Vidaković“ ima u religioznom i duhovnom životu u našem gradu i šire. Svoj govor završio je riječima:

„Sve članove zbora na čelu sa sestrom Mirjam Pandžić u svim časovima napora i odricanja vodila je velika želja da učine koliko mogu Bogu na slavu i svom dragom narodu na duhovnu korist.

Članovima zbora je drago da će danas svojim pjevanjem doprinijeti ovom slavlju Vama u čast i molit ćemo Svevišnjega da Vam dade snage da možete nositi velik teret odgovornosti koje Vam je povjerio naš dragi sv. Otac, papa Ivan Pavao II.

Molit ćemo Gospodina da Vam pomogne hrabro stajati na kormilu Crkve u Hrvata i da Petrovu lađu vodite pored svih vidljivih i nevidljivih opasnih hridina.

Neka u Vašem pastirskom srcu nađe mjesto i briga za Crkvu na našim bačkim ravnicama. Neka Vaša očinska briga za sve vjernike pomogne našem biskupu, našim svećenicima, redovnicima i redovnicama u radu na dobro povjerenih duša.

S tim željama Vas dočekujemo otvorena srca i želimo da svojom ljubavlju budete uvijek s nama.“

Poslije nekoliko otpjevanih pjesama razvio se blizak i neposredan razgovor između gosta i članova zbora, ali ovaj srdačan susret morao je biti prekinut, jer se približavalo vrijeme predviđeno za početak meditativne večeri u katedrali.

MEDITATIVNA VEČER

Meditativna večer u katedrali imala je glavnu temu „Krštenje – Euharistija – Marija“. Razmatranje na hrvatskom jeziku je vodio Andrija Kopilović, župnik iz Aleksandrova, a na mađarskom jeziku Szungyi László, župnik u Bačkim Vinogradima. Svoje diapozitive, koji su simbolički dopunjavali pojedine dijelove razmatranja, prikazivao je vlč. Dobai István, župnik u Hajdukovu. Sve su to dopunili katedralni zborovi pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić i vlč. Mioč Jožefa pjevanjem pojedinih pjesama.

Tako je to bio umjetnički sklad meditativne riječi, simbolične slike i glazbe, a sve to ujedinjujući u veliko duhovno bogatstvo i doživljaj.

Ovoj meditativnoj večeri prisustvovao je kardinal Franjo Kuharić, biskup Joakim Herbut i Matija Zvekanović, svećenici i lijep broj vjernika.

Na kraju su kardinal i biskupi svim prisutnima podijelili svoj blagoslov.

mladić pozdravlja kardinala

POSJETA ŽUPAMA

U nedjelju je kardinal izrazio želju da bi posjetio neke župe. Tako je u pratnji biskupa Zvekanovića i Herbuta posjetio franjevačku crkvu sv. Mihaela arkandela, zatim župe sv. Juraj, sv. Mariju, sv. Križ, Isusovo uskrsnuće, sv. Rok, sv. Antun u Čantaviru, i najmlađu crkvu naše biskupije župu Majke Crkve – gdje održao katehezu prisutnim mladima.

Svugdje je bio srdačno pozdravljen od prisutnog naroda, a i sam je svugdje podijelio svoj blagoslov. U župi sv. Roka kad je kardinal stigao baš je bilo krštenje tako je kardinal blagoslovio novokrštenika i roditelje i sve prisutne. Tako je proteklo nedjeljno prije podne. Slijedio je susret sa svećenicima grada Subotice i zajednički ručak.

U nedjelju poslije podne, u 15,30 sati kardinal se susreo s članovima Pastoralnih vijeća iz Subotice i okolnih mjesta . . .

SUSRET SA ČLANOVIMA PASTORALNIH VIJEĆA

U naše vrijeme sve više se ističe važna uloga Pastoralnih vijeća u životu Crkve i zato je kardinal Franjo Kuharić izrazio želju da se prigodom svoje posjete susretne i s predstavnicima Pastoralnih vijeća pojedinih župa u Subotici i okolici.

Susret je bio u nedjelju, 14. listopada poslije podne u sjemeništu „Paulinum”.

Poslije ulaska u dvoranu u pratnji biskupa domaćina kardinal se pozdravio s prisutnima. Zatim je vlč. Bela Stantić pozdravio kardinala u ime Pastoralnih vijeća, a onda je dragoig gosta pozdravio jedan laik. Zahvalio je što je kardinal došao na ovaj sastanak i zaželio mu je mnogo uspjeha u daljem radu.

Poslije toga je kardinal Franjo Kuharić govorio o apostolatu laika, jer oni kao članovi Crkve svojim radom mogu mnogo pomoći. Laici na svojim radnim mjestima imaju velike mogućnosti apostolata koji ne smije biti izazovan, nego vođen snagom privlačnog primjernog vladanja. Laici mogu doći tamo gdje biskupi i svećenici ne mogu doći i zato je njihova mogućnost apostolata vrlo velika. Svojim životom mogu pozitivno djelovati na okolinu.

Poslije kardinalovog predavanja razvio se nevezan razgovor. Pojedinci su postavili niz pitanja iz svagdanjeg života i u tom zanimljivom iznošenju mišljenja brzo je prošlo vrijeme i bilo je prekratko da se iznesu svi problemi iz životne prakse. Ovaj zanimljiv i koristan susret morao je biti prekinut, jer je došlo vrijeme da se pođe u katedralu na svečanu sv. Misu.

SV. MISA U KATEDRALI

U nedjelju, u 17 sati bila je svečana koncelebrirana sv. Misa u subotičkoj katedrali-bazilici. Bila je to obljetnica konsekracije te naše crkve-majke. Ulazak u crkvu je bio svečan. Procesija je krenula iz sjemeništa. U procesiji su bili mladići i djevojke u narodnim nošnjama, kao i oni koji su trebali prinijeti prikazne darove. Slijedili su članovi pastoralnih vijeća, te svećenici, biskupi i kardinal koji je bio obučen u svečano kardinalsko ruho.

U katedrali je pred oltarom kardinala pozdravio Antun Biljanski, mladić-župljanin župe Isusova Uskrsnuća.

Djevojka pozdravlja kardinala

On je rekao: „Dragi oče, kardinale! ‘Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje’ . . . (Iv 12,13) uskliknula su srca vidjevši Gospodina! Klikće danas ova Crkva, jer je počašćena što prvi Pastir Crkve u Domovini danas donosi Božju Riječ i blagoslov ovom dijelu drage nam Domovine u koj stoljećima žive Hrvati i s njima u zajedništvu vjere Mađari, Slovaci, Nijemci i drugi. Pozdravljamo Vas srcem koje još uvijek gori rasplamsano bistričkim događajem i molimo Vas da nas u toj vjeri i u tom svjedočanstvu utvrdite, kako bismo osjetili radost, milost i mir što smo vjernici i što smo generacija koja je zakoračila u 14. stoljeće naše vjernosti Kristovoj Crkvi. Želimo da Vaš pastoralni posjet našoj biskupiji bude na ohrabrenje svih srdaca koji vjeruju. Vaš pohod neka nam bude Isusov pohod – sav okrenut čovjeku, za čovjeka ovdje na ovom podneblju drevne Bačke nadbiskupije. U ime Isusovo učvršćujte slabe, utvrđujte vjerne i jake, povedite nas mlade u novu svjetliju budućnost. Neke nas sve u tome pomogne i zagovara naša bistrička Majka Marija. Dobro nam došli!”.

Slijedio je pozdrav i dobrodošlica biskupa domaćina i otpozdrav kardinala koji je vlč Ehmman Imre simultano prevodio na mađarski jezik.

Poslije toga je započela sv. Misa.

U svojoj propovijedi kardinal je govorio o Crkvi. (Donosimo najvažnije dijelove iz njegove propovijedi.)

Katedrala je bila dupkom puna vjernika koji su pažljivo slušali propovijed. Sudjelovali su u molitvama i u pjevanju koje su predvodili katedralni zborovi pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić i vlč. Mioč Jožefa.

Svi smo bili radosni i potaknuti da oživimo svoju pripadnost Crkvi.

U ponedjeljak 15. listopada

na blagdan sv. Terezije, zaštitnice subotičke katedrale, kardinal je služio sv. Misu u 7 sati. I na ovu sv. Misu okupio se lijepi broj vjernika, koje kardinal u propovijedi potaknuo na svetost.

Slijedilo je predavanje svećenicima u okviru njihove mjesečne duhovne obnove. Svećenicima je kardinal naglasio kako je njihov poziv da poput Krista budu poslušni Bogu do smrti na križu!

Poslije toga, pozdravivši se sa svećenicima i ukućanima, kardinal se zaputio prema „bijelom gradu” Zagrebu.

Andrija Anišić

Kardinal Franjo Kuharić,
njemu na desno biskup Joakim Herbut,
na lijevo biskup Matija Zvekanović

KARDINALOVE RIJEČI u subotičkoj katedrali

(odlomci) . . . Crkva nije nikakvo zemaljsko društvo poput ostalih zemaljskih društava, niti je ona neka politička partija, niti neka organizacija koja bi imala posebne zemaljske interese i neku težnju za svjetovnom vlašću. Ne, en! Ona je svrhunaravna zajednica koja vjeruje, nada se i ljubi; to hoće živjeti svuda. To hoće živjeti uvijek i u svakom sistemu, u svakom društvenom uređenju, s punom slobodom.

Crkva želi samo slobodu za dobro. Crkva želi slobodu da živi božansku istinu, da ostvaruje ljubav. Zato kaže II. Vatikanski sabor: „Crkva je po svojoj naravi ljudska i božanska”. Njezin ljudski elemenat – to smo mi ljudi. Njezin božanski elemenat je sve ono što Bog daje Crkvi. Mi smo živa i vidljiva Crkva jer smo mi vidljivi ljudi, i zato su naše drage crkve i katedrale vidljivi prostori u kojima se sabire vidljiva zajednica da slavi Boga u Duhu i istini; ali obdareni smo nevidljivim stvarnostima unutrašnjeg života, unutarne svjetlosti, unutarne radosti, unutarne ljubavi i pomirenja koje nam dotječe iz vjere i iz nepresušivih izvora Božjih kao dar otkupljenja. Sabor kaže: Crkva je nazočna u svijetu, a ipak je putnica, hodočasnica. Čitav život Crkve od Jeruzalema, od onih prvih Duhova, pa kroz cijeli svijet i do konca vremena je hodočašće. Crkva zna kamo ide. Crkva zna da je sabire Duh Sveti iz srdaca i savjesti.

Kad bi me netko pitao koju bi istinu trebalo danas posebno vikati suvremenom čovjeku, suvremenoj civilizaciji koja je tako prožeta samo zemaljskim težnjama: imati, posjedovati, vladati, uživati, što bih odgovorio? Kakvu istinu naviještati čovjeku koji je u takvoj civilizaciji sasvim zemaljski? Braćo i sestre, smatram da je najvažnija istina za čovjeka, koju bi mu trebalo vikati s krovova i na trgovima i svuda: istina o samom čovjeku! Što i zašto je čovjek? Čovjek je u pitanju, nije Bog u pitanju.

Može se Boga nijekati, može se i sunce nijekati, ali nikakvo nijekanje ne može dokinuti jednu stvarnost. Bog je najstvarnija stvarnost – duhovna, vječna, živa Ljubav i svemoguća Volja. Bog je najstvarnija stvarnost jer živi odvijeka i živjet će do vijeka, a sve drugo što postoji, od atoma do galaksija, od svijeta do čovjeka, sve je to stvarnost ali darovana stvarnost, stvorena stvarnost, koja dolazi iz Božje svemoći. Zato nikakvo nijekanje ne može dokinuti Božje egzistencije, Božjeg postojanja; niti ugasiti Božje ljubavi, niti zapriječiti njegove svemoći!

Ali čovjek, čovjek može biti pogođen u čitavom svom biću, razoren i oskrvrnjen. Zato Crkva ne svjedoči samo vjeru u Boga, vjeru u Isusa Krista uskrsnuloga i vjeru u svu objavu Božju, nego svjedoči i ono što je u objavi Božjoj rečeno o čovjeku: tko je čovjek!

(. . .) Crkva ne traži ništa drugo nego slobodu da to naviješta svakom čovjeku: i djetetu i mladom i odraslom; i zdravom i bolesnom, jednostavnom, i učenom, svakom čovjeku, jer svaki je čovjek, htio ili ne htio, besmrtn. To je istina o čovjeku koju bi trebalo vikati sa svih govornica svijeta: Ti – čovječe, nosiš li u sebi vječnost?! Hoće li se u tebi dogoditi spasenje, odlučuješ sam. Bog stoji pred vratima tvoga srca i želi da mu otvoriš. Tko je vjernik? Onaj koji je otvorio svoje srce Bogu, koji živi u Bogu, koji živi Božjim životom.

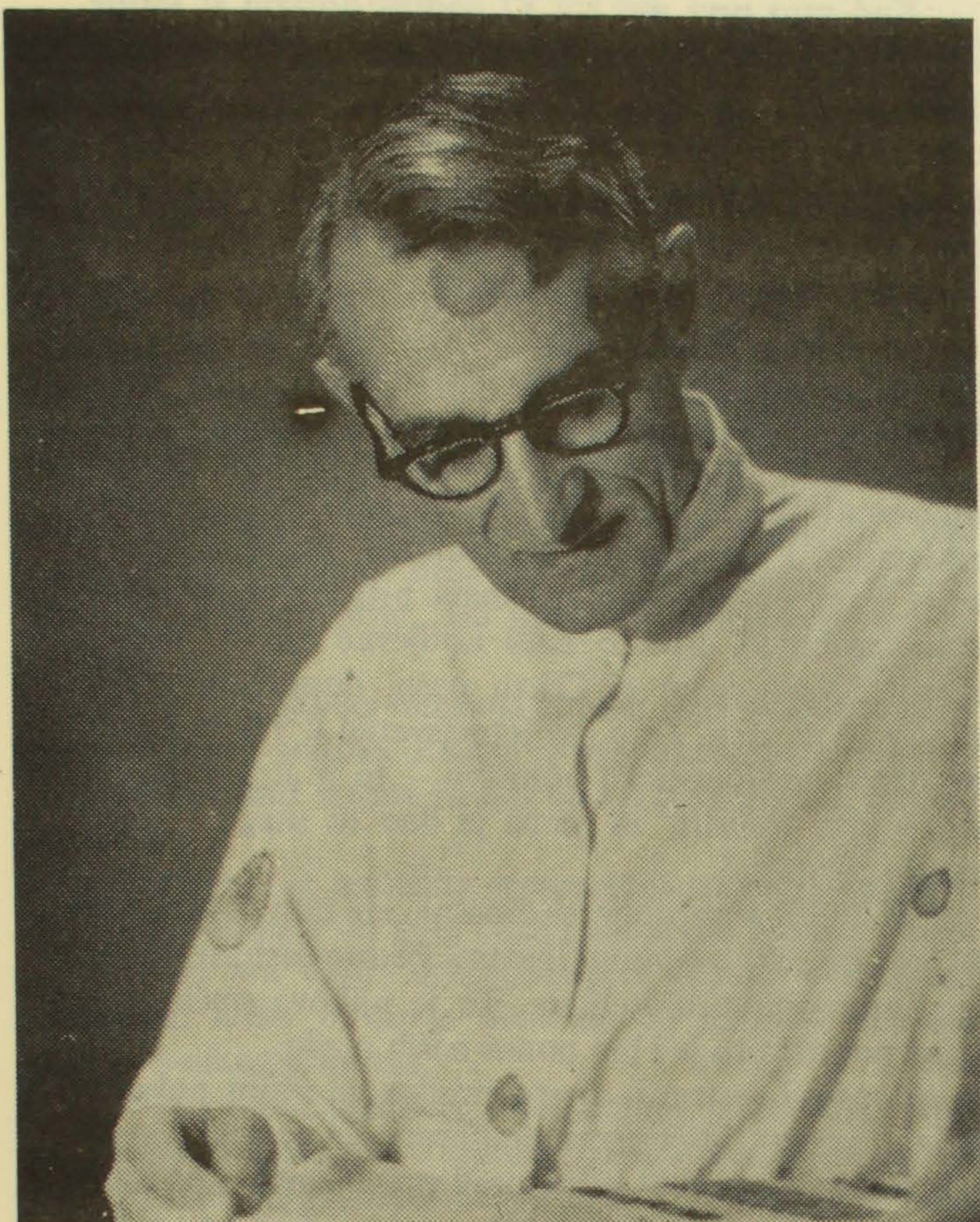
(. . .) Sv. Tijelo, sv. Crkva! – to smo mi. Dijete kršteno, to dijete je Crkva, sv. Crkva; mladić koji živi čistoću svoga života i jakost svoje vjere – eto ga, sv. Crkva je u njemu; djevojka čedna, čestita, pobožna, Božja – sveta je Crkva u njoj, ona je lice sv. Crkve. Otac i majka u obitelji – te naše junačke majke i očevi koji se ne boje života, ti heroji života koji žive za život, žrtvuju se za novo potomstvo, raduju se djeci i odgajaju ih u vjeri, nadi, ljubavi – eto, sv. Crkva je u njima. Vjernička obitelj – sv. Crkva je u njima. Naši svećenici, časne sestre, biskupi, u svima nama ima se ostavri-vati sv. Crkva!

(. . .) Moramo živjeti mir, ali mir najprije u srcu. Graditelji mira moraju nositi mir najprije u svom vlastitom srcu. Čovjek Božji, to je čovjek mira uvijek, jer nikom neće učiniti zla, nikom neće reći zlo, svakom će pomoći i poslužiti – on ljubi. Obitelj – mir; susjdi – mir! Na svim radnim mjestima – mir. Ljudi mira to su ljudi Božji! To trebamo biti mi – Crkva živa – jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva. Braćo i sestre, to je naš poziv! Budimo ponosni, budimo radosni, jer smo dionici darova Božjih! Tu svijest Crkva u nama odgaja i u svakom euharistijskom susretu. Na našem Kongresu vapili smo: „Dođi, Gospodine Isuse!“. I sad vapimo: „Dođi, Gospodine Isuse!“ – Ti si mir naš, ti si Spasitelj naš. Ti si istina! Dođi, Gospodine Isuse, u naše savjesti, u duše naših mladih i malenih, u duše naših očeva i majki, u naše obitelji!

Kad se netko susretne s vjernikom, s Crkvom, mora osjetiti dobrotu, mora doživjeti dobrotu – to je naš poziv – to je naše svjedočanstvo. Mi drugačije ne možemo svjedočiti za svoga Spasitelja nego živeći ljubav prema Bogu i ljudima. Molimo Presvetu Djevicu Mariju i sv. Tereziju, neka s nama mole da imamo tu svijest, tu radost i odlučnost da budemo Božji: živa Crkva, sveta Crkva, radosna Crkva i hrabra Crkva. Amen!

s. Eleonora Merković pozdravlja kardinala

MISIONAR O. ANTE GABRIĆ U SUBOTICI

U ponedjeljak, 15. listopada svojim posjetom obradovao nas je još jedan dragi gost. Bio je to misionar o. ANTE GABRIĆ, koji je boravio u našoj domovini oko tri mjeseca. Ostavio je na kratko vrijeme svoju dragu Indiju, ali nije ostavio misionarski rad.

Kroz čitavo vrijeme, koje je proveo u domovini, on je misionario u svojem narodu. Obišao je mnoge župe u raznim našim biskupijama. Držao je duhovne vježbe svećenićima, sjemeništarcima ... Aktivno je sudjelovao na Nacionalnom Euharistijskom kongresu ... Svugdje je poticao ljude na živu vjeru i djelotvornu ljubav.

U Suboticu je stigao u ponedjeljak, oko 13 sati i nakon kratkog ručka odmah je u pratnji biskupa Matije Zvekanovića posjetio nekoliko bolesnika. Bili su to iznenadni, ali dragi i radosni susreti.

Istoga dana, navečer u 18 sati o. Ante je sudjelovao u konceleciji sv. Mise koju je predvodio biskup M. Zvekanović. Misionar o. Ante je imao propovijed i progovorio je koju riječ ohrabrenja i poticaja prisutnim vjernicima koji se okupiše u velikom broju da vide i čuju "čovjeka Božjeg", "živog sveca" - kako neki nazvaše - o. Antu.

Nakon sv. Mise prisutni vjernici otvoriše svoja srca i buđelare te obilno darivaše o. Antu za potrebe misija u Indiji.

I ovaj nas je događaj utvrdio u vjeri i potakao da budemo bolji, da težimo svetosti, da rastemo u djelotvornoj ljubavi.

A. A.

PROPOVIJED O. ANTE GABRIĆA u subotičkoj katedrali 15. X 1984.

Dragi oče biskupe, braćo svećenici, draga braćo i sestre!

S ocem biskupom, ponajprije čestitam vam vaš dragi blagdan sv. vaše zaštitnice, sv. Terezije, zaštitnice ove predivne katedrale, zaštitnice naše drage Subotice i čitavog ovog kraja. Velim: drage, jer jest tako. Ovo je sv. hram tako drag svima, ovo mjesto je drago svima. Pa, eto neka blagoslov Božji siđe na nas, siđe na sve naše obitelji, na našu djecu, na naše mlade. Blagoslov naše zaštitnice sv. Terezije.

Tu vam čestitku prenosim i iz Indije i od Majke Terezije. Nije njezin imendan danas. Bio je na blagdan Male sv. Terezije, ali ona štuje i ovu sv. Tereziju. Pozdrav od nje, pozdrav od svih naših vjernika u dalekoj Indiji, pozdrav osobito naših bolesnika, gubavaca za koje se i sestre i mi svi dolje brinemo i koje vi svi toliko ljubite, pomažete, za koje se molite.

Uz tu čestitku, iskrena hvala vam na svemu, hvala na tolikoj vašoj ljubavi.

Eto, sretan sam da baš na ovaj dragi blagdan, uz oca biskupa i toliku braću svećenike i uz vas, draga braćo i sestre, mogu prikazati ovu euharistijsku žrtvu, žrtvu zahvalnicu i žrtvu molbenicu; zahvalu za tolike milosti i molbu da budemo i nadalje svi mi živi žrtvenici Isusovi.

Mnogi su od vas bili u Bistrici, Mariji Bistrici. To je bio zahvalni jubilejski kongres za vjeru koju je hrvatski narod prije 13 stoljeća primio kao najveći dar od Boga; ali nisu tu bili samo Hrvati nego i druga braća Mađari, Slovenci, Slovaci - svi smo mi bili zajedno tamo. Za sve je to bio sretan dan, presretan dan.

Zadnji računi su da je bilo oko 600 tisuća vjernika, ljubitelja euharistijskog Isusa i štovatelja nebeske Majke. To je bilo nešto prekrasno, veličanstveno.

Kad smo se vraćali iz Marije Bistrice, ljudi su govorili: Ma, što je to što je privuklo toliki narod tamo? Mora da je bilo nešto predivno. Braćo i sestre - to nije bilo nešto, to je bio Netko. Nije bio to komadić bijelog kruha. To je bio Isus - Bog naš. Euharistijski Isus. To nije bio onaj kip Marije Bistričke, mrtvi kip. To je bila živa majka Božja, majka Isusova i majka naša. To nas je privuklo tamo. To nas je i držalo kroz 13 stoljeća da smo ostali vjernici, da smo sačuvali svoju vjeru. I mi smo Bogu zahvalni za to. I to je bio naš zavjet tamo, posveta naša i euharistijskom Isusu i prečistom Srcu Marijinu da ćemo i nadalje živjeti tim životom Božjim.

Da, draga braćo i sestre, to je glavno. Živiti životom Božjim. To nas uči i današnja svetkovina sv. Terezije. Ona je živila taj život. Ona je bila ujedinjena s Isusom.

Da li mi živimo taj život? Mnoge svečanosti dolaze i odlaze. Da li mi proživljavamo te svetkovine? Da li onaj duh, da li onaj blagoslov, da li onaj zavjet euharistijskog kongresa u Mariji Bistrici još nosimo u našim srcima - tek je jedan mjesec prošao - da li taj Isus živi u nama? Da li mi živimo tim Božjim životom?

Za nas je samo jedan Bog – Isus Krist i taj Isus Krist je u sv. euharistiji. To je naš Bog, to je naš život. Da li mi živimo tim euharistijskim životom? Da li smo mi, uistinu živi žrtvenici? Živa sv. svetohraništa?

Isus ne dolazi radi ovoga oltara mramornog. Ne dolazi radi tog krasnog svetohraništa na oltaru. On dolazi za tvoje i moje živo svetohranište. U ovo svetohranište on hoće doći. Tebe i mene hoće posvetiti. To je život naš. Drugog života, braćo i sestre, nema. Nemojmo se varati.

Samo je jedan život, Božji život, a taj je život Isusa Krista, a Isus Krist je Isus euharistije, Isus sv. pričesti. I taj Isus je Isus Marijin i stoga je tako lijepo bilo što je euharistijski Kongres slavljen u Mariji Bistrici, u svetištu Majke Božje.

Mi Mariju volimo, mi je ljubimo, mi je majkom zovemo. Zamislimo se danas malo, da li nam ta majka može dati Isusa danas u naša srca. Ima li ona pravo to učiniti? Sigurno ima. Majka Isusova će dati – najdraže, najsvetije što ima – i stoga je mi ljubimo. Slavimo je i ljubimo, jer je Majka Božja. Jer je u Nazaretu arkandeo Gabrijel klekao pred njom i rekao joj: Zdravo, miloti puna. I tamo se odigrala ona istina koju mi triput na dan očitujemo: i riječ je tijelom postala.

Evo, braćo i sestre, to je život blažene Gospe, to je život moj i tvoj i to je život sv. Crkve i to je život svijeta. Drugdje nema sreće. I taj Isus, koji na oltar dolazi, kad svećenik govori: „Ovo je moje tijelo”.

To je taj Isus betlehemski, a braćo i sestre, to je Isus kalvarijski. Prvi oltar – pod križem Majka Isusova i majka tvoja i moja drži na krilu rassetog Sina svoga. – Ona gleda tog Isusa, rasset, s križa skinut. Ruke mu probodene, srce probodeno. Taj sin njezin umro radi tebe i mene. Da ti i ja možemo živjeti Božjim, vječnim životom.

Braćo i sestre, zašto je on umro? Kako je do toga došlo da Majka bez grijeha začeta, ta djevica nevina, taj Isus, koji nikom ništa zlo nije učinio – evo šta trpi. Braćo, ruku na srca – radi tvoga i moga grijeha. Eto što se je dogodilo.

Mi hoćemo živjeti, ali dok smo u grijehu, života Božjeg nema u nama. Dok smo u grijemu ovo svetohranište srca ne možemo otvoriti. Dok smo u grijehu, blažena Gospa ne može nam dati Isusa u naša srca.

Braćo i sestre dva su posebna grijeha, grijeha našeg naroda. – Prvi grijeh je psovka. Drugi je strašni grijeh, grijeh protiv obiteljskog života. Opetujem, nemojmo bit slijepi, nemojmo zatvarati oči, nego skrušena srca molimo Isusa, molimo dragu Gospu – Spasi nas, Isuse. Gospo draga, spasi nas od ovih strašnij grijeha. Braćo i sestre, psovka je u našem narodu.

Dolazim iz Indije – nitko dolje ne psuje. Mi ih držimo poganima, a dolje nitko, nitko ne psuje. Svake subote mi imamo klanjanje pred presv. Sakramentom u zadovoljštinu za grijehe našeg naroda – grijehe spovke.

Nisam mogao ljudima protumačiti što je to psovka, što je to beštima. Pitali su me: Pa, kako kulturan čovjek može psovati majku svoju, majku drugu (kroz suze) oca? A ja sam mislio – Ne samo majke i očeve ovoga svijeta, nego i Boga Oca i Majku Božju. Pa šta su nam oni skrivili da ih mi kunemo, proklinjemo.

Kad sam prvi put iza 32 godine dolazio iz Indije, silazeći s aviona u Splitu, jednom nosaču kufer ispao iz ruke i on je preda mnom opsovao majčinstvo blažene Gospe. To je bio prvi pozdrav domovine. Prvu riječ, što sam na dragom hrvatskom jeziku čuo, bila je psovka – i tako strašna psovka. I vjerujte mi od stida, srama, boli ja sam zaplakao pred tim čovjekom.

Učinimo tu odluku, danas na dragi blagdan, zaštitnice ove crkve – pa budimo sveti kao i ova crkva, nemojmo psovati.

Drugi strašan grijeh našeg naroda. Eto, izumiremo, izumiremo! (kroz suze) Majčinstvo kao da je nekakvo prokletstvo. Djeca kao da su prokleta. Majke drage pa budite nam majke. Nemojte nam biti mrtve grobnice, tamne grobnice. Budite nam kolijevke života, nade i radosti. Spasite nam vi Crkvu našu, domovinu dragu. Svijet vam se ruga. Ono što je najsvetije u vašem životu Bog dao – majčinstvo i očinstvo – to je Božje. Bog je mogao sam stvoriti, ali vama je dao tu snagu i jakost davanja života.

U Indiji smo dolje siromašni, ali Bog je blagoslovio naše obitelji brojnom djecom. Petoro-šestoro djece i u najsiromašnijim obiteljima. To je njihova sreća, to je njihov ponos, a to je i bio ponos naših majki.

Braćo i sestre, ja često mislim na svoju pokojnu majku. I ja sam (kroz suze) bio deveti. Da pokojna majka nije bila majka, ne bih ja bio pred vama danas – pa hvala joj. Mi ćemo se za vas moliti, drage majke i očevi. Bog je s vama. Nek se svijet ruga – neće se Bog rugati – a Bog nam je i Stvoritelj i sudac zadnji. Pred njime će svi morati stajati jednog dana. Majke – ne bojte se. Isus je s vama – ovaj euharistijski Isus. I s vama i s nama svima – taj Isus će dati nama svima i jakosti, i snage. Budimo euharistijski, budimo ti živi žrtvenici, budimo svetohraništa. Treba dolaziti često sv. pričesti. U Očenašu molimo: sveti se ime tvoje, dođi Kraljevstvo tvoje. Pa kako ćemo se posvetiti, ako taj Bog, ako Isus nije u mom srcu. Primajmo ga često, da posvetimo ovaj svijet. Imamo snage, imamo jakosti zato. I onda ispunit će se i riječi, eto misijske riječi: dođi Kraljevstvo tvoje.

Braćo i sestre to nam je dužnost svima – širiti to Kraljevstvo Božje. Kako je Otac biskup rekao, ne samo u misijskim zemljama. Eto i mi polako postajemo misijske zemlje, ovdje u zapadnom svijetu, gdje su tolika sela – većina ljudi niti krštena nije. Sela naša bez svećenika, sela naša bez redovnik i redovnica. Tko će nam dati te sv. svećenike, tko će nam dati redovnike i redovnice? Roditelji dragi, vi! Vi ste prva sjemeništa, vi ste rasadnici tog Božjeg dara, svećenika i redovnika. Majke, mislite na to: ima li veće sreće na svijetu, ima li veće časti na svijetu – do biti majka jednog svećenika, otac jednog svećenika. Roditelji časne sestre. Što su kraljice i kraljevi? Šta su filmske zvijezde, šta su velikani ovog svijeta? Bog će vas častiti i Crkva sveta. Pa, životom svojim, kao što je jučer otac kardinal rekao svima, životom svojim budimo sveti.

Posvetimo svoje obitelji, obiteljima svojim posvetit ćemo svoj narod. To će biti zavjet euharistijskog Kongresa. I posvećujući sebe, posvećujući svoj narod, tu vjeru našu davat ćemo i drugima. To je naša sreća. Nek se ispune one riječi očenaša: Sveti se ime tvoje – dođi kraljevstvo Tvoje. Amen.

200 godina POD ZAŠTITOM BEZGREŠNE

Župska zajednica u Bačkoj Palanci proslavila je 14. listopada o.g. dvijestotu obljetnicu posvete svoje župske crkve. Prije dvijesto i tri godine započese davni naši pređi sa gradnjom sadanje župne crkve, jer je crkvice, koja je do tada služila potrebama vjernika, a bila locirana negdje na prostoru sadanjega župnog dvora pa do bivšeg samostana časnih sestara „Naše Gospe” (danas osnovna škola „Veselin Masleša”), već dotrajala i bila premalena za rastući broj vjernika. Tri godine trajala je gradnja. I ravno prije 200 godina posvetiše crkvu Bezgrešnoj.

Za ovaj jubilej sadašnja župska zajednica se je spremala kroz tri godine. Željela je svoju župnu crkvu temeljito restaurirati izvana i tako obnovljenu predati trećem stoljeću.

Izvršena je temeljita restauracija crkve. Izolirana je od vlage, obijena do gole cigle i nabačena potpuno nova žbuka, na sva četiri ugla poduprta velikim betonskim stopama, kako bi se je sačuvalo od daljnjeg pucanja uslijed velikog prometa.

Uz pomoć gradskog komunalnog poduzeća, lijepo je uređen prostor oko i ispred crkve. Još manjkaju dvije velike slike na prednjoj fasadi crkve, koje će dati crkvi još jednu umjetničku vrijednost. Slike će na proljeće izraditi o. Budimir Cvetko, franjevac hrvatske franjevačke provincije.

Ponutrica crkve, nakon temeljite restauracije 1967. godine, koja je izvedena po nacrtima prof. Alojzije Ulman iz Vinkovaca, obogaćena za ovaj jubilej likom sv. Maksimilijana Marije Kolbea, rad renomirane umjetnice dr. Katarine Tiljak iz Bačke Palanke.

Lik tog poljskog mučenika ljubavi prema bližnjemu i velikog štovatelja Bezgrešne ostat će kao vidljivi spomen ovog dvijestogodišnjeg jubileja i postavljen je na krstionici da bude norma svima, koji se krštavaju, do koje mjere treba ići u ljubavi prema Bogu i bližnjemu!

No, nije se obnavljala samo materijalna zgrada crkve u Bačkoj Palanci, nego se i živa zajednica vjernika ovog grada pripremala za ovaj jubilej najprije pučkim misijama u ožujku 1984. godine. Pučke misije su vodili oci konventualci, duhovna braća sv. Maksimilijana.

Za sam jubilej trodnevnu pobožnost vodio je župnik Lazar Ivan Krmpotić. U želji da u vjernicima probudi živo štovanje Bezgrešne, sva je trodnevnica bila u znaku sv. Maksimilijana Marije Kolbe-a.

Prvu večer Crkva Božja u tom gradu je promatrala sveca kao apostola Marijinog štovanja kroz tisak, kroz list „Vitez Bezgrešne”. Druga večer bila je obilježena Maksimilijanovom „vojskom Bezgrešne”, pokretom kojim je svetac želio pokrenuti što veći broj duša, koje bi živeći u milosti svojim životom, molitvama, žrtvama i radom suprotstavili se poplavi zla koje se je širilo u njegovo vrijeme. A treće večeri predmet promatranja bijahu Maksimilijanovi „gradvi Bezgrešne” (Nepokalanow, nedaleko od Warszawe i Nagasaki u dalekom Japanu) kao mjesta gdje Bezgrešna vlada, tj. gdje je vrhovni zakon ljubav prema Bogu i bližnjemu, koju je

Maksimilijan tako sjajno ne samo propovijedao, nego i posvjedočio kako svojim životom tako i svojom mučeničkom smrću. Homilije su bile popraćene filmovima o životu ovoga sveca.

Tako je župnik zacrtao smjernice za život ove male vjerske dijasporske zajednice u njezinom trećem stoljeću, jer samo ako duh sv. Maksimilijana Marije Kolbea uđe u pojedince pa postanu „vitezovi Bezgrešne”, ako zajednica vjernika postane „vojska Bezgrešne” koja će vojevati protiv zla u sebi i oko sebe te tako Bačka Palanka postane uistinu „grad Bezgrešne”, ima šanse ne samo da preživi, nego da bude „početkom boljega svijeta” koji uvijek počinje s Marijom, bez grijeha začetom.

JUBILARNA SVEČANOST

Završnu svečanost u nedjelju, 14. listopada vodio je generalni vikar Subotičke biskupije, papinski prelat mons. Josip Rehak. U koncelebraciji su uzeli učešća svećenici: Ivan Topalić, bački arhiepzbiter i bivši bački dekan i župnik u miru; mons Fabijan Quintus, podunavski arhiepzbiter; Michael Wildinger, posljednji dušobrižnik njemačke nacionalnosti koji je upravljao ovom župom do 1945. god. a sada živi u Zapadnoj Njemačkoj kao umirovljeni župnik; o. Flavijan Šolc, franjevac i

B. Palanka: Glavri oltar u crkvi

iločki gvardijan i župnik i o. Bogdan Cvetković, njegov pomoćnik, kao predstavnici Reda sv. Franje koji se stoljećima brinuo za rasute vjernike na lijevoj obali Dunava sve tamo od Mohačke bitke 1525. god. pa do 1766. god. U koncelecijaciji su bili još mladi župnik iz Odžaka Jakov Pfeifer, čiji roditelji potiču iz ove župe, zatim Vinko Majić, duhovni suradnik sadanjeg župnika i dekana mag. Lazara Ivana Krmpotića.

Na početku sv. Mise mjesni župnik je pozdravio sve prisutne svećenike na čelu sa generalnim vikarom mons Josipom Rehak. Zatim je kratko izložio povijest župe u Bačkoj Palanci čiji prvi pisani spomen seže tamo do 1237. godine, a zatim je na četiri jezika: hrvatski, mađarski, slovački i njemački pozdravio sve etničke grupacije koje tvore sadašnju katoličku zajednicu, spomenuvši mjesta i krajeve odakle dođoše. Poželio im je da

se što bolje uklope u katoličko zajedništvo ove župe. Na kraju je pozdravio i malu ali veoma vitalnu skupinu katolika Albanaca.

Zatim je župnik izložio smisao uvođenja štovanja sv. Maksimilijana Marije Kolbea u ovoj župi te je zamolio generalnog vikara da blagoslovi svečev lik.

Poslije tog blagoslova slijedila je svečana koncelebrirana Misa. Homiliju na hrvatskom i mađarskom jeziku je izrekao generalni vikar, a na njemačkom jeziku je govorio vlč. Michael Wildinger.

Propovjednici su isticali potrebu građenja žive Crkve, jer samo tada zgrade hramova dobivaju svoj pravi smisao.

Svečanim pjevanjem „Tebe Boga Hvalimo” završila je ova jubilara svečanost. Z. K.

PLAVNA DOBILA

NOVE MINISTRANTE

3. studenog u navečerje jubilarnog blagdana sv. Karla Boromejskog, velikog obnovitelja Crkve u vremenu poslije Tridentinskog sabora, u župi sv. Jakova starijeg u Plavni svečano su uvedeni u službu novi ministranti.

Mjesni župnik Stjepan Bošnjak dugo se spremao na taj korak, kako je to lijepo iznio u svom govoru, kojim je dekane Lazaru Ivanu Krmpotiću predstavio četrnaestoricu dječaka, koji te večeri bijahu uvedeni u ministrantsku službu.

Duga je bila i veoma temeljita priprema na ovaj korak. Koliki je bio zanos tih sretnih dječjih duša, neka posvjedoči izjava jednog od njih koji je pogledavši na sat, rekao: „O kad će već proći te tri minute da počne sveta Misa.”

Iako je bio radni dan, crkva je bila ispunjena gotovo do posljednjeg mjesta. U prvim klupama su sjedili roditelji novih ministranata, djedovi i bake i najstariji živući ministrant Tuna Šimić sa svojih 86 godina.

U svečanoj procesiji uđuše u crkvu kandidati za ministrantsku službu predvođeni svojim župnikom i zauzeše svoja mjesta ispred svetišta na posebno urešenim sjedalima.

Poslije homilije, u kojoj je dekan govorio o pozivu na službu Božju, na koju je pozvan svaki kršćanin i o posebnim pozivima na koje Gospodin poziva ne samo odrasle, nego često i djecu, slijedio je sam obred uvođenja u ministrantsku službu.

Nakon što je svakog pojedinog kandidata župnik osobno predstavio i nakon zajedničke molitve u kojoj obećavaju Bogu i Crkvi svoju vjernost, dekan im je pružio predmete kojima će se služiti u svojoj budućoj službi. I sve je završilo svečanom molitvom za ustrajnost novih službenika Crkve.

Poslije zajedničke Pričesti, dekan se posebno obratio roditeljima novih ministranata zahvalivši im što su dozvolili svojoj djeci da postanu ministranti, ali ih je molio da budu svojoj djeci kao starac Heli koji će im pomoći da u svakoj situaciji odgovore Bogu: „Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša!”

Poslije sv. Mise slijedila je mala zakuska za ministrante njihove roditelje i članove Pastoralnog vijeća.

I u duboke večernje sate oživjele su plavanske ulice veselim glasovima dječaka koji se sretni vraćahu svojim domovima, puni dojmova i zanosa za službu Božju.

Z. K.

Plavna: Novi ministranti

NEOBIČNA 50. OBLJETNICA

U nedjelju, 4. studenog o.g., navršilo se 50. godina kako je u crkvi sv. Roka u Subotici IVAN KUJUNDŽIĆ imao svoju mladu Misu (4. studeni 1934.)

Njegovi vršnjaci svećenici proslavili su tokom ove godine svoj mladomisnički jubilej (mons. Franjo Vujković, preč. Ivan Beneš i dr.)

Ivan Kujundžić je prerano umro (1969. g.) i nije mogao služiti svoju zlatnu Misu.

Domaći župnik dr Marin Šemudvarac iznio je zamišao da se pokojnika sjetimo toga dana i da za njega prikazemo misnu žrtvu.

Vjernici župe sv. Roka bili su obaviješteni o tom slavlju. Okupili su se na sv. Misu, koja je služena u nedjelju 4. studenog poslije podne u 5 sati. Uz domaćeg župnika uz oltar je bio katedralni župnik mons Franjo Vujković, osobni prijatelj pokojnika koji je držao i prigodnu propovijed. On je s pokojnikom zajedno polazio gimnaziju u Subotici i u Nadb. klasičnoj gimnaziji u Travniku, koju su vodili isusovci. Nakon mature zajedno su na studiju teologije u Zagrebu. Franjo Vujković u svojoj propovijedi istakao je život I. Kujundžića kao seminarca i bogoslova, a posebno kao svećenika s kojim je surađivao u Subotici. Osvrnuo se i na literarni rad, posebno na bibliografski rad, kojim se pokojnik bavio. Spomenuo je jednu zgodu s objeda poslije mlade Mise kad je mladomisnik rekao pred gostima "Ivane, zar ti je žao što si izabrao svećeničko zvanje? Ne, u tom pozivu želim živjeti, raditi i ostati mu vjeran do konca života."

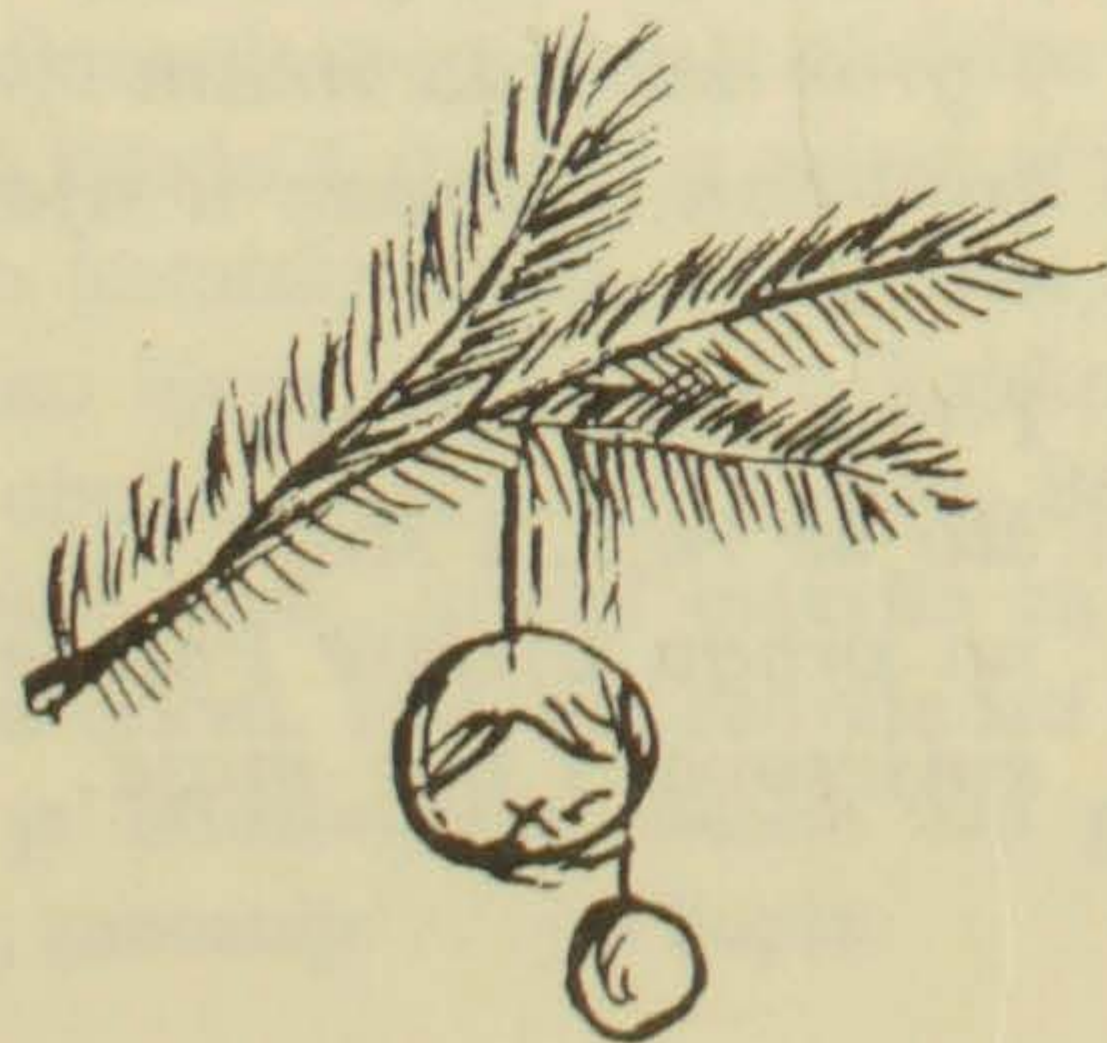
Svojim životom i radom pokojnik je posvjedočio svoj svećenički poziv.

Ovo slavlje uvećao je katedralni zbor "Albe Vidaković" koji je gostovao i pjevao za vrijeme sv. Mise pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

Tako se i pokojni Albe Vidaković simbolički posmrtno pridružio ovom slavlju, slavlju prijatelja s kojim je u životu surađivao.

Ovim slavljem evocirali smo uspomenu na jedno mladomisničko slavlje prije 50 godina, na župnika koji je djelovao u ovoj župi i na preranu smrt 23. svibnja 1969. g. kad je pokojnik blago u Gospodinu preminuo.

župnik

BIO JE PRAVI SVEĆENIK (Propovijed vlč. Franje Vujkovića)

Draga braćo i sestre, predragi vjernici!

Vaš župnik vlč. Marin Šemudvarac zamolio me je da kao školski drug pokojnog Ivana Kujundžića kažem o njemu koju riječ ovom zgodom.

Da, ja sam njegov školski drug. Često puta u svećeničkoj zajednici među svećenicima bilo je pokrenuto ovo pitanje: Pravi prijatelj? Tko je pravi prijatelj? Često, mnogi su odgovorili da nemaju pravog prijatelja. I meni su mnogi ljudi rekli da nemaju pravog prijatelja, jer pravi prijatelj to je takva duša, to je takav čovjek s kojim nas veže jedno mišljenje. Pravi prijatelji jedan drugom nemaju tajne, sve raspravljaju zajednički.

Dok sam slušao te razgovore, ja sam odmah pomislio: Ja sam imao takvog pravog prijatelja. A taj moj pravi prijatelj bio je pokojni Ivan Kujundžić.

S njim sam zajedno bio od najmlađih dana. Zajedno smo išli u školu od drugog razreda gimnazije. U prvi razred gimnazije nismo išli zajedno, jer on je bio u Osijeku. A onda kroz svu gimnaziju, kroz svu bogosloviju uvijek smo bili zajedno.

Pa i kasnije kad smo postali svećenici, i ako smo služili na različitim mjestima, bili smo uvijek zajedno. Bilo je vremena kad smo zajedno i stanovali u Subotičkoj matici, gdje smo uređivali „Subotičke novine“. Tako smo uistinu rasli zajedno i imali zajedničko shvaćanje. I mogu reći: Bio mi je pravi prijatelj. Ako se netko tuži da nema pravog prijatelja, ja mogu kazati da sam imao pravog prijatelja, a to je bio pokojni Ivan Kujundžić.

Ne bih sada više o tome govorio, nego o njemu samom i o njegovom svećenstvu. Ono što sam primijetio na njemu, što sam uočio i što sam vidio.

On je bio pravi svećenik. Bio je svećenik već kao svećenički pripravnik. Bio je pravi svećenik i kao posvećeni svećenik, a vjera naša kaže da je on i sada svećenik do vijeka kroz svu vječnost. A mi se nadamo i nekako smijem reći da je on sada svećenik u Božjem bogoslužju, u blizini Božjoj i da navijeke služi Bogu kao svećenik.

Bio je svećenik već kao đak.

Čitao sam u razmatranjima kako ima raznih svećeničkih zvanja. Za neke kažu da se silom odlučuju i jedva se odluče za svećeničko zvanje. Neki u mladosti kažu da ni za živu glavu neće u duhovno zvanje, ali ipak kasnije postanu dobri svećenici. Ima ih koji su od male maloće upućeni prema duhovnom zvanju. Za sv. Malu Tereziju se kaže da ona nije drugo mogla ni pomisliti osim duhovnog zvanja.

To mogu tvrditi i za našeg pokojnog Ivana. On je tako bio usmjeren prema svećeništvu već od najranije mladosti. Kod njega nije bilo kolebanja, nije bilo krize zvanja. Uvijek je pravo išao prema svom cilju, prema oltaru. Škole koje je svršavao i sve učenje imalo je jedan cilj – svećeništvo.

To smijem reći, ali i njega ću citirati. Kad je ravno prije 50 godina u ovoj crkvi sv. Roka imao svoju mladu Misu, nedaleko ovdje u njegovoj rodnoj kući bio je banket. Običaj je da se u takvim zgodama drže zdravice pa tako je govorio i mladomisnik Ivan. I sad se dobro sjećam njegovih riječi, još mi odjekuju u ušima. Govorio je kako je završio škole i kako je postigao svoj cilj i došao do oltara. Također je rekao: „Kao da čujem vaše pitanje – Ivane, zar ne žališ za školskim klupama? Zar ne bi opet išao natrag u školske klupe? Ne, ono je prolazno, a ja sam za ovim težio i ovo sam postigao. Jest, lijepi su bili đlački dani i svatko ih se rado sjeća, ali ne želim natrag, nego želim naprijed. Sada kad me Bog pozvao u svećenički stalež, želim raditi na slavu Božju, na korist vjernika i na korist Božjeg naroda.”

Dalje je govorio o svojim planovima i kako želi u radu ostati vjeran Bogu.

I možemo reći da je ostao vjeran svojim idealima pa tako dolazimo do druge misli:

Bio je svećenik kao zaređen svećenik, pravi svećenik na svom mjestu. I kao vjeroučitelj i kao urednik „Subotičkih novina” i kao župnik crkve sv. Roke u Subotici bio je revan u vršenju svojih dužnosti. Jako je volio propovijedi, rado je propovijedao i poučavao vjernike. Tako mogu reći ja, tako možete reći i vi njegovi župljani da je kao posvećen svećenik bio na svom mjestu.

Današnje Evandjelje govori kako su na Mojsijevu stolicu zasjeli književnici i farizeji, koji ni prstom da maknu na dobrobit naroda, nego stavljaju velike terete na njegova leđa. Za pokojnog našeg Ivana Kujundžića možemo reći da nije ni prstom maknuo, nego svugdje, gdje je mogao, širio je slavu Božju i narodu je priticao u pomoć.

Zato smijem tvrditi i nadamo se s velikom nadom da je sada u blizini Božjoj svećenik i dalje do vijeka i da sudjeluje u vječnom bogoslužjenju u slavi Božjoj u kraljevstvu nebeskom

Zbog toga, molimo se njemu da nas ne zaboravi. Neka nas se sjeća i neka isprosi obilne milosti za nas da ne klonemo kao što i on nije nikada klonuo. Neka moli Boga da ne ostanemo bez dobrih svećenika i da Bog potakne mnoge mladiće da izaberu svećeničko zvanje. I da se ne ispuni ono što se često puta kaže: Ako Bog hoće kazniti jedan narod, oduzme mu dobre svećenike ili mu pošalje loše svećenike. Molimo Boga da nas ne kazni na taj način, nego da nam pošalje dobre svećenike.

Na kraju želim reći: Molit ćemo se za pokojnog Ivana Kujundžića ako mu je potrebna naša molitva. Ako mu nije potrebna naša molitva, neka on moli za nas da i mi dospijemo tamo kamo nas je pozvao Gospodin. Amen.

POSTAJEM PJESNIK...

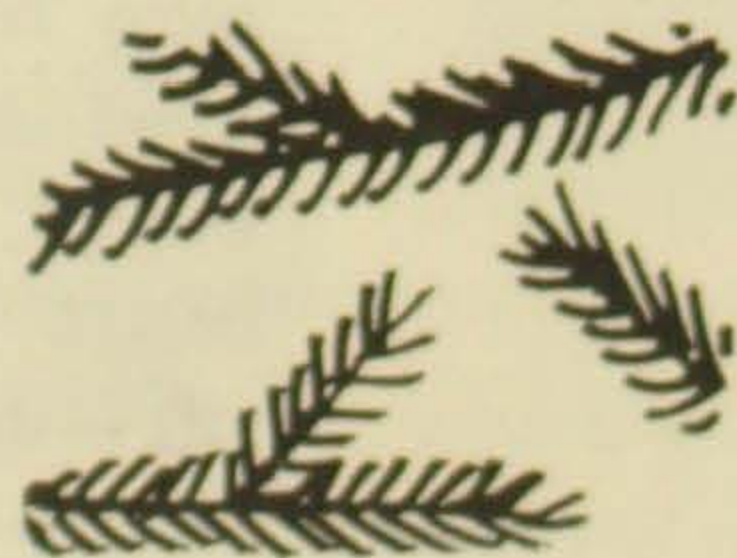
*Kad knjigu ti uzmem,
pjesnik postajem,
utonem u san, usnem,
kad knjigu ti uzmem.*

*I samo se pitam,
dok čitam,
odakle tajna u stihu.*

*A tad ponesen,
i sitan
utonem u san —
i ritam.*

Stipanac

SRCE LETAČA U SVEMIR

*Narasti ranjeno srce
u bol nijemu, golemu,
i grob svoj da imam
samotan, iskopan u njemu.*

*I ovi umorni sati,
što se roje, i stoje
na pragu vječite Patnje
svijetova, i ove moje.*

Nedjelja zahvalnosti

U BAČKOM DEKANATU

BAČ, 14. LISTOPADA. I ove su godine župljani bačke župe svetoga Pavla proslavili svoj veliki blagdan, Nedjelju zahvalnosti. Ono što je posebno lijepo i hvale vrijedno jest činjenica što je među mladim sudionicima bilo i takvih mladića i djevojaka, koji su se po sedmi put obukli u narodnu nošnju. Tako su još jedanput, u narodnoj nošnji svojih predaka zasvjedočili svoju opredijeljenost i privrženost Kristu i Crkvi.

Bistrički hodočasnici svake godine donesu veliku svijeću iz Marije Bistrice kako bi ta svijeća uvijek bila dragi spomen na susret a Majkom. I ove je godine jedan od mladih hodočasnika na Nedjelju zahvalnosti prinio bistričku svijeću. Ta će svijeća gorjeti na svaki značajniji blagdan. Bačka Nedjelja zahvalnosti nema tako veliku tradiciju kao Dužijanica u okolici Subotice i Sombora. Nedjelja zahvalnosti se slavi tek 7. godinu, ali se može reći da je taj blagdan narod pobožno prihvatio i da mu se zaista raduje.

U Baču se tom prilikom mogu vidjeti sve lijepe nošnje, koje su od starina nosili njegovi stanovnici. Ove bi godine bilo i više mladih. No mnogi su rekli da su ih vlastiti roditelji odgovarali, jer su već prestari; „ima i mladih“.

U bačkoj crkvi Uznesenja Marijinog Nedjelja zahvalnosti također se slavi, ali uvijek u nedjelju Krista Kralja. Iako se u toj crkvi slavi skromnije, vjernici taj blagdan pripremaju velikom požrtvovnošću i još većom ljubavlju. Kako u župnoj crkvi, tako i u crkvi Marijinog uznesenja, na taj blagdan se mogu vidjeti najljepši i najmaštovitiji aranžmani ukrašavanja crkve.

VAJSKA, 11. STUDENOG. Naš je list više puta spominjao župu Vajska. Dobri župljani župe svetoga Jurja to zaslužuju na poseban način. Zalaganjem tadašnjeg župnika vlč. g. Josipa Miloša oni su pred par godina obnovili svoju crkvu darujući joj novi krov od pocinčanog lima. Ove godine su pak, predvođeni svojim novim župnikom vlč. g. Andrijom Đakovićem obnovili cijelu crkvu izvana. Stara je žbuka skroz skinuta, cijela crkva nanovo ožbukana i obojena od vrha tornja do temelja. Obukla se tako crkva u novo ruho. Sada su na svoju crkvu ponosni svi Vajštanci, i katolici i pravoslavni.

U tako lijepo obnovljenoj crkvi, slavili su Vajštanci u nedjelju 11. studenog po prvi put Nedjelju zahvalnosti. Vrijedne mame i majke opet su nakon puno godina pokrenule svoje bogate narodne nošnje. Grnulo je u crkvu i mlado i staro. Uz mjesnog župnika slavlje je predvodio kotarski dekan, Lazar Ivan Krmpotić. Bila je to izuzetno lijepa svetkovina u Vajskoj. Puno mladih i djece se obuklo u narodnu nošnju. Berba je bila u najvećem jeku. Ipak, mnogi ostaviše za taj dan berbu i pohriše u crkvu. Nedjelja zahvalnosti se slavila po prvi put, ali je oduševljenje veliko. Do godine mora biti svečanije, zanosnije . . . još ljepše.

BOĐANI, 11. STUDENOG. Maleno selo Bođani na domak Vajske pročulo se najviše po starom pravoslavnom samostanu i divnoj pravoslavnoj crkvi, koja je na glasu po najljepšim freskama. No pored prebogate pravoslavne samostanske crkve, u Bođanima je skromna malena katolička crkva svetog Ilije.

Stoji ta skromna crkva nasred seoskog puta u Bođanima, pozivajući pod svoje okrilje pobožni bođanski puk. Samo par godina u svojoj povijesti radovali su se Bođanci svećeniku koji je među njima i stanovac. Navikli su da im župnik stanuje u susjednoj Vajskoj. Bođanski katolici su vrlo privrženi Crkvi. U rijetko kojoj župi se toliko lijepo pohađa sveta misa. Crkva im je malena, ali svake nedjelje puna. Posebno puno svijeta se okupilo 11. studenog, da se u toj župi proslavi Nedjelja zahvalnosti. Lijepi blagdan je obradovao župnika, ali još više župljane, ponosne, što su pomognuti svojim župnikom organizirali i lijepo proslavili tako radostan blagdan.

SELENČA, 11. STUDENOG. Iako materinski jezik Selečana nije hrvatski, ipak, selenačka župa srazmjerno najviše čita Glas koncila, Bačko klasje, Radosnu vijest u Subotičkoj biskupiji. 2000 selenačkih katolika živi mahom divnim vjerskim životom. Slovaci iz Selenče puno hodočaste. Poznaju ih već u Aljmašu, Doroslovu, Tekijama, Mariji Bistrici. Bili su zapaženi po svojim nošnjama i u Zagrebu i u Mariji Bistri na Nacionalnom euharistijskom kongresu. Još više su na glasu i još su zapaženiji po svojoj pobožnosti. Dok su vjernici evangeličke vjeroispovijesti slavili svoj „kirbaj“, vjernici katolici su u svojoj župnoj crkvi presvetog Trojstva proslavili Nedjelju zahvalnosti.

Mladi Slovaci gotovo nikada ne oblače svoju narodnu nošnju za razliku od djevojaka, koje oblače prebogatu i isto tako skupocjenu narodnu nošnju za svaki veći blagdan kao i prigodom vjenčanja i svadbi.

Za blagdan Srca Isusova, zavjetni dan Selenčana, te na Blagdan Gospe od sedam žalosti oblače se narodne nošnje za prigodne procesije u crkvenom vrtu. Nošnja nije jedina značajka selenačkih katolika. Oni svoje blagdane slave zaista katolički. Za svaki veći blagdan dolaze na stotine na svetu ispovijed i pričest. Tako je svakog prvog petka. A prvi petak je obilježen u prvom redu mladošću. Školska djeca i mladi su u prvom redu.

Vrijedni Slovaci imali su puno razloga da ove godine iz puna srca zahvale Gospodinu na bogatoj ljetini. Obilni Božji blagoslov je bila bogata nagrada za marljive selenačke ruke. Kao i drugih nedjelja i za nedjelju 11. studenog djevojke su ukrasile svoju crkvu jesenjim i ljetnim plodovima, cvijećem i voćem. Crkva je u Selenči siromašna crkvenim ukrasima, ali je zato uvijek puna vjernog naroda i još punija zajedničke zahvalne pjesme.

Stjepan Beretić

**BOŽIĆNE NOĆI
MALI ISUS JE GOVORIO**

Kroz stoljeća duga čeznuli ste željno,
Zaklinjali nebo suzama u oku,
Da vam Svjetlo svijeta istinu donese,
U dušama tamu
Razbije duboku.

Plakali ste gorko za dolaskom Spasa,
Kada ste jadni u okove pali...
I evo ja dođoh, al' kako je bolno...
Ja usamljen ležim
U studenoj štali...!

Donio sam radost bogatom, siroti
I spasenje davno obećano vama,
Kako li ste mene, Krista dočekali?
Soba mi je štala,
Ležaj tvrda slama!

Samo su pastiri priprosti i bijedni
U pohode došli i donijeli dare...
Ali gdje su oni učeni i moćni?
Zar njihova srca za dolazak Boga
Tako slabo mare?

Dodite mi bliže, ponizni pastiri,
Jednostavnost vaša i vjera mi godi,
Vas u ovoj noći samilost i ljubav
Prema siromahu
U štalicu vodi.

Recite mi želje i nevolje teške,
Svakidašnje brige, koje vas biju,
Prislonite grudi na ručice moje,
Neka vam se srca
Umire i zgriju!

Vi ste prvi došli do jaslica mojih,
Čuli s neba riječi, koje su vas zvale,
Zato i ja volim iskrenu vam dušu,
Vaše gore, njive,
Ljude bijedne, male...

Aleksa Kokić

**Primate u svoju kuću vaš kalendar
Preporučite prijateljima kalendar
Pokažite mladima naš kalendar
„SUBOTIČKU DANICU”**

GODIŠNJICA PUČKIH MISIJA U PLAVNI

29. studenog pozdravili su Plavanci katolici 299 godina staru sliku Blažene Djevice Marije iz bačkog franjevačkog samostana. Toga dana uveče mladići i djevojke u narodnim nošnjama unijeli su dragu sliku Gospinu u svoju crkvu. U svečanosti su sudjelovali i izvrsni plavanski ministranti. Tu su i lanjski misionari O. Martin Dretvić franjevac iz Šibenika, O. Mato Miloš, karmelićanin iz Sombora. Najdraži gosti su bili franjevci iz Tuzle fra Emanuel Jurić i Mirko Bobaš. Uz spomenute goste i mjesnog župnika vlč. g. Stipana Bošnjaka u koncelecijaciji su sudjelovali i dekan mr. Lazar Ivan Krmpotić i bački župnik Beretić. Djeca i mladi su ispunili crkvu do posljednjeg mjesta.

Poznato je da su mnogi Plavanci prodali svoju narodnu nošnju. Zato je nošnja u plavanskim kućama prava rijetkost. No, ono što se vidjelo u crkvi predstavlja vrhunsku vrijednost. Radi se o izuzetno finim vezovima, vrlo starim, to je ručni rad neprocjenjive vrijednosti. To je ljepota obučena u ruho simpatične patine, kojoj nadaleko nema ravne. U crkvi su mladići i djevojke izveli lijepi recital pred Gospinim likom. Plavanci nemaju orguljaša, a pjevanjem i složnim moljenjem nadvisuju mnoge župe.

Pučki misionar, O. Martin Dretvić je propovijedao. Zvoljeli su ga Plavanci još lani, pa su ga poželjeli opet u svojoj crkvi, na svojoj propovjedaonici. Trodnevna u Plavni bila je kao male misije. Prije podne im je propovijedao o. Mato, a večerom o. Martin. Veliko mnoštvo se ispovjedilo.

U nedjelju, 2. prosinca radi svoje spriječenosti, poslao je naš biskup, Mons. Matija Zvekanović, kao svoga osobnog izaslanika župnika naše katedralne župe sv. Terezije u Subotici Mons. Franju Vujkovića. Katolici Plavne obnovili su tom prilikom posvetu Bezgrešnom Srcu Marijinu. U crkvi je opet bilo mnoštvo puka svih uzrasta. Toga dana u Plavni su gostovali pjevači katedralnog zbora „Albe Vidaković” pod ravnanjem časne sestre Mirjam Pandžić. 14 plavanskih ministranata pravom zaslužuju ime uzornih ministranata. Poslije svete mise slijedio je svečani ophod oko crkve uz sudjelovanje djece, ministranata i mladih u nošnjama.

Slika Majke Božje iz bačkog franjevačkog samostana stara je 299 godina. Do godine slavi svoju 300. godišnjicu. Nastala je, dakle godinu dana prije velikog doseljavanja bosanskih Hrvata u ove krajeve. Stoga je opravdano vjerovanje da su tu sliku tadašnji doseljenici sa sobom donijeli u novu domovinu. Naredne godine će spomenuti Marijin lik obići sve župe našega dekanata, pa će tako svi vjernici pred tom tako dragom slikom obnoviti posvetu Bezgrešnom Srcu Marijinom.

Župa svetoga Jakova u Plavni se divno iskazala. Naredna će godina pokazati, hoće li i druge župe Bačkog dekanata u takvom broju i takvim zanosom proslaviti Blaženu Djevicu Mariju u svojoj sredini. Krunoslav

BAČ, NEDJELJA KRISTA KRALJA. U franjevačkoj crkvi u Baču pod svetom misom u 9 sati proslavljena je Nedjelja zahvalnosti.

U pola 11 otac Leopold Ivanković je došao u župnu crkvu sv. Pavla. Tu je u okviru svečane koncelecijacije kojoj je predsjedao dekan Mr Lazar Ivan Krmpotić ove godine po prvi put proslavljena dekanatska Nedjelja zahvalnosti. Pored velikog broja domaćina, u župnoj crkvi je bilo puno vjernika iz susjedne župe Selenča.

Bački dekan je za slijedeću godinu najavio kako će sve župe u dekanatu Nedjelju zahvalnosti slaviti 1. nedjelje listopada, a 2. nedjelje listopada će slaviti svoju zajedničku dekanatsku nedjelju u Bačkoj župnoj crkvi.

JEDNA MISIJSKA INICIJATIVA SVEĆENIKA BAČKOG DEKANATA

Tokom ove godine svećenici Bačkog dekanata odlučile pomoći našem misionaru don Andriji Iličiću, misionaru u Zambiji. Njegovim katehistima su bili potrebni bicikli da bi se lakše prebacivali iz jedne misijske postaje u drugu. Bio je slobodan tu svoju muku podijeliti sa svojim starim prijateljem i školskim drugom vlč. Mihaelom Zolarekom, župnikom u Selenči i direktorom Papinskih misijskih djela Subotičke biskupije. Na jednoj mjesečnoj duhovnoj obnovi taj prijedlog se svidio bačkom kleru i jednodušno odlučile da će oni tu inicijativu prihvatiti i preko Misijske centrale u Sarajevu poslati tri bicikla za katehiste, na svoj vlastiti trošak. Bicikli su poslani, a troškovi podmireni.

PAPINO PRIZNANJE KATOLIČKOM LIJEČNIKU

Koncem kolovoza ove godine Dr. ANDRIJA DEMBITZ, poznati i veoma zaslužni i omiljeni liječnik iz Bačke Palanke slavio je svoj 80.- rođendan. Za tu zgodu je sv. Otac Ivan Pavao II poslao svoj osobiti apostolski blagoslov jubilarcu. Taj blagoslov mu je župnik predao na svečanoj Misi zahvalnici koja se služila 29. kolovoza u prisustvu velikog broja vjernika, doktorove rodbine i velikog broja štovalaca.

Na Misi je bio zapažen veliki broj pravoslavaca i evangelika, koji su također nebrojeno puta osjetili dobrotu doktorova srca i stručnost njegove ruke.

U svojoj homiliji župnik je poticao ljude da zahvalimo sa dr. Dembitzom Bogu za dug život i plodno liječničko služenje, ali da kao vjernici i građani ovoga grada zahvalimo Bogu da nam je dr. Dembitz-a dao kao posebni dar.

Jubilarac se odlikuje velikom ljubavlju prema svom zvanju, koje i danas vrši sa svim marom i ljubavlju obilazeći i posjećujući gratis sve poznate bolesnike u gradu. Njegov posjet i razgovor s njim mnogima vrijedi više od same liječničke usluge. Ova Misa se je pretvorila u spontani vapaj: Ostavi nam, Gospodine, dr. Dembitz-a još dugo u dobru zdravlju da nas svojom ljubavlju tješi i hrabri, a ne daj da s njime izumre generacija ovako izvrsnih i požrtvovnih liječnika. Z.K.

IN MEMORIAM!

+ MARKO KOPUNOVIĆ

U subotu, na Gospin dan, koju je za života tako nježno štovao, 7. srpnja 1984. godine poslije duge i teške, ali strpljivo podnesene bolesti, umro je u „Josephinum“-u, u domu za umirovljene svećenike Subotičke biskupije vlč. Marko Kopunović, u 73. godini života i 51. godini svećeništva, palički župnik u miru, te vjeroučitelj-profesor na našoj sjemenišnoj gimnaziji „Paulinum“.

Sahrana je obavljena 9. srpnja u Bajskom groblju u obiteljskoj grobnici. Misu zadušnicu kao i sprovod vodio je biskup Matija Zvekanović, koji je u homiliji, uz ostalo, spomenuo smirenost i pomirenost sa stanjem u kojem se nalazio, te strpljivost pokojnikovu u bolesti.

Marko Kopunović rodio se u Subotici 30. ožujka

1911. godine. Osnovnu školu i sedam razreda gimnazije svršio je u Subotici, dok je osmi razred gimnazije svršio i maturu položio u Travniku. Bogoslovne nauke svršio je u Splitu, a za svećenika je zaređen u Subotici 1933. g. Službovao je u Subotici u crkvi Isusova Uskrsnuća, u Čantaviru, Somboru I, Novom Sadu I, Bačkoj Topoli, Temerinu, Subotici u crkvi sv. Jurja i na Paliću (1962–1964.) kao župnik, gdje je doživio srčani udar i potom je smješten u „Josephinum“ – dom za umirovljene svećenike.

Bio je pobožan i revan svećenik, dobar pastir duša i čuvar povjerenog mu stada i kao takav strog i dosta tvrdih riječi prema Božjem narodu, što je sve bio odraz strogosti i tvrdoće prema samom sebi. Bio je jednostavan i vrlo malih zahtjeva za sebe, ali prema drugima u dosta slučajeva bio je širokogrudan i otvorene ruke za potrebne, uvijek u skladu sa onom evanđeoskom: Neka ne zna ljevica što čini desnica (Mt 6, 3). U svom svećeničkom radu uvijek je tražio slavu Božju, spas duša i mir savjesti. U tome se nije štedio, nego pješke, biciklom i tramvajem je žurio i savjesno obavljao svoje dužnosti. Svetu misu i sakramente uvijek je pobožno obavljao, odnosno dijelio dostojanstveno, te ostao u lijepoj uspomeni kod svojih vjernika kao savjestan i revan Kristov svećenik.

Ispratio ga je lijep broj vjernika, braće svećenika i redovnica. Nad grobom oprostio se od njega u ime vjernika Mađara sa Palića g. Dongo Ferenc, izrazivši veliku zahvalnost pokojniku na svemu što je učinio na pastoralnom polju i ujedno ga ispričao radi naizgledne strogosti i tvrdoće riječi, jer je iz svega toga govorila velika briga i velika ljubav prema povjerenom mu stadu!

S uskrsnom pjesmom: „Kraljice neba, raduj se“ – s nadom u uskrsnuće svršen je čin kršćanske ljubavi i kršćanskog poštovanja prema bratu svećeniku, pastiru duša i čuvaru povjerenog mu stada. Počivao u miru Božjemu!

Ovom prilikom neka je hvala od strane svećenika doma „Josephinum“ časnim sestrama za svesrdnu i požrtvovnu dvorbu vlč. brata *Marka Kopunovića*, ne čekajući ljudsku hvalu, nego nagradu tamo gore prema riječima sv. Pisma, „Štogaod ste učinili jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili“, znajte, neće vam nagrada izostati.

DUHOVNA OBNOVA PO PREČ. SRCU MARIJINU

I ove godine održana je tradicionalna pobožnost u čast Preč. Srcu Marijinu u subotičkoj katedrali-bazilici od 29. studenog do 8. prosinca.

Ova pobožnost se u Subotici održava već više od sto godina. Naime, prije 133 godine kaločko-bački nadbiskup je odlučio da na poseban način uvede čašćenje Srca Isusova i Srca Marijina u svojoj nadbiskupiji. Tako je kaločka katedrala imenovana za nosioca pobožnosti Presvetom Srcu Isusovu, a subotička župna crkva sv. Terezije za nosioca pobožnosti Prečistom Srcu Marijinu.

Nekad se ova pobožnost u Subotici održavala u ljetnjim mjesecima. Godine 1958. biskup Matija Zvekanović u dogovoru sa svojim suradnicima i zbog pastoralnih potreba vjernika odlučio je da se ova pobožnost na hrvatskom jeziku u katedrali održava pred svetkovinu Bezgr. Začeca Blažene Djevice Marije.

Ove godine kroz svih devet dana pobožnosti propovjednici Andrija Kopilović, Andrija Anišić, Ivica Prčić i o. Mato Miloš, karmelićanin iz Sombora na poseban način su obradili tri teme: Marija, Euharistija i duhovna zvanja.

Završetak pobožnosti je bio na dan Imakulate, navečer u 17,30 sati. Sv. Misu je predvodio biskup Matija Zvekanović i pod sv. Misom on je slijedeću godinu proglasio **GODINOM DUHOVNIH ZVANJA U NAŠOJ BISKUPIJI.**

Na kraju sv. Mise je obnovljena posveta Preč Srcu Marijinu biskupije, grada i katedralne župe.

Katedrala je tokom ovih pobožnosti bila dobro posjećena od strane vjernika - Marijinih sinova i kćeri koji su zajedno sa svojim pastirima molili Nju da nam kod svog Sina isprosi dobrih i svetih duhovnih zvanja.

Ivica Prčić

1100 GODIŠNJICA SMRTI SVETOGA METODA

Selenča, 2. prosinca

Na prvu nedjelju Došašća u slovačkoj katoličkoj župi presvetog Trojstva u Selenči svečano je najavljena nova liturgijska godina kao godina 1100. obljetnice smrti apostola Slavena, svetoga Metoda. U crkvi je izložena vrlo lijepa slika svetoga Metoda, velikog apostola Slavena i cijele srednje Evrope. Svetu braću Ćirila i Metoda časti slovački narod kao svoje vjervjesnike.

Ta velika obljetnica bit će obilježena ne samo na crkvenoj, nego i na kulturnoj razini. Poznato je na pr. kako se u povodu te obljetnice priprema svečano izdanje Miroslavljeva Evanđelja u Beogradu.

U svečanoj prigodnoj propovijedi o značaju velike obljetnice govorio je dekan Bačkog dekanata Lazar Ivan Krmptić. Vrlo je vjerojatno da je, pored svoga biskupovanja u Bačkoj, Metod imao čak i svoje sjedište upravo u Baču, kad mu je sveti Otac dao naslov panonskog nadbiskupa.

To je još jedan poseban razlog da se 1100. obljetnici svetoga Metoda posveti svestrana pozornost.

Krunoslav

TAVANKUĆANI U VOĆINU

Za blagdan Bl. Djevice Marije - Kraljice, Tavankučani su hodočastili Gospi u Voćin. U kotlini na sjevernoj strani zelenog Papuka smjestilo se mjesto Voćin. Dolinom teče rječica Voćinka. Zbog mnogih šuma, obilja planinskih potoka kraj je romantičan i zdrav. Župa broji oko 900 katolika. Ima i pravoslavnih kojih je šest puta više nego katolika, a i oni slave Mariju i s jednakom ljubavlju primaju proštenjare.

Voćinska crkva stara je preko petstotina godina. Dolaskom Turaka narod se razbježao. Okolna sela i voćinska crkva ostadoše pusti. Šačica katolika osta da čuva te gole zidine. Poslije izгона Turaka dolaze franjevci koji obnavljaju crkvu, nabavljaju gospin kip u Pečuhu, te župu stavljaju pod Marijinu zaštitu. Od onda dolazi mnogo hodočasnika, posebno iz Požeške kotline, Posavine i Podravine.

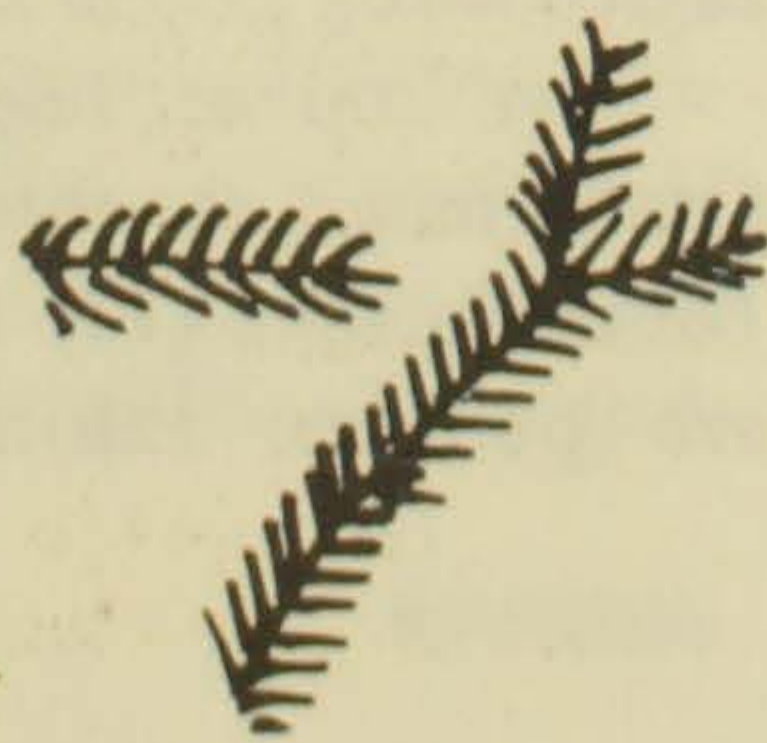
A onda je došao II. svjetski rat. Nijemci su zapalili Voćin i crkvu. Crkvu je uništila bomba, a župnik je ubijen. Od požara spašen je Gospin kip, nešto crkvenog ruha i matične knjige. Zidine i zvonik su sablasno stršili a kip se čuvao u Slatinskoj crkvi. Od požara je ostala jedino kapela žalosne Gospe na groblju, gdje bi dolazio svećenik iz Slatine ili iz Zagreba. Tu se molilo i plakalo da se Marija vrati u Voćin.

Prije dvadesetak godina svećenik Franjo Bosnar dolazi u Voćin. Uložio je mnogo truda da iz pepela uskrsne ovo svetište. Darovima Gradišćanskih Hrvata crkva je stavljena pod krov. I ostale radove finansirali su Gradišćanski Hrvati. Predstoji još veliki posao, ali ljubav Marijinih štovatelja velika je širom domovine, pa ima nade da će oni svojim darovima opet vratiti stari sjaj ovom Marijinom hramu.

Poslije turobnih i teških jeseni, Voćin danas doživljava svoju staru slavu. Crkva će se podići opet i zasjati starom slavom. No, još će više zasjati Ona koja se kao vedra nit provlači kroz našu povijest. Moglo bi se kazati da je ovo čas Gospe Voćinske. Nakon dugih godina opet će se naći tisuće Njezine dječice iz cijele Domovine oko njezina lika. Ona će učiniti da se više ne povrate dani straha. Ona je bila blagoslov ovoga kraja u najtežim danima, a to će ostati i u budućnosti.

Antun Gabrić

MIR
LJUDIMA
NA
ZEMLJI

SLAVA
BOGU
NA
NEBU...

SUSRET SVEĆENIČKIH I REDOVNIČKIH RODITELJA U BAČU

Na blagdan Bezgrešnog Srca Marijina održan je u Baču susret za roditelje svećenika, redovnika i redovnica iz Bačkog dekanata. Na susretu su bili gotovo svi svećenici kao i očevi i majke koji nisu spriječeni bolešću ili nekim poslovima. Okupljenima se vrlo lijepim razmišljanjem obratio O. Leopold Ivanković, franjevac iz Bača. Lijepo sročeno razmatranje bilo je kao uvod za pokorničko bogoslužje i zajedničku svetu misu u samostanskoj kapeli Bezgrešne u Baču. Koncelebriranoj svetoj misi predsjedao je bački dekan Mag. Lazar Ivan Krmpotić. Četrdesetak roditelja, svećenici i lijepi broj bačkih vjernika su slaveći zaštitnicu Subotičke biskupije doživjeli pravi blagdan slaveći svetu misu i slušajući nadahnutu propovijed dekana.

Dekan je veličao Mariju kao uzor majki i očeva koji su svojom molitvom i pobožnošću i sami njegovali duhovna zvanja u svojim obiteljima. Pozivao se i na razmatranje oca Leopolda Ivankovića zaokruživši tako duhovnu vrijednost toga susreta. Posebno je dekan pozvao roditelje da i dalje mole i žrtvuju se za svoju djecu, koja služe Kristu u svećeništvu ili u redovničkom staležu.

Svećenici Bačkog dekanata su priredili i ručak svim uzvanicima a nakon ručka kroz razgovor rodila se želja da takvi sastanci budu češći. Govorili su svećenički roditelji, majke i očevi o svojoj djeci o tome kako su svojim radom, molitvom i ljubavlju prema Crkvi njegovali ljubav prema svetim zvanjima u svojim kćerima i sinovima. Okupljeni roditelji su predložili da se dogodne na isti dan okupe ne samo oni, nego i roditelji bogoslova, kako biskupijskih, tako i redovničkih, a isto tako i roditelji kandidatica u samostanima časnih sestara. Na lijepi susret podjećat će roditelje mala brošurica kao i molitva kardinala Kuharića i Pape Ivana Pavla II za duhovna zvanja, koju je svaki roditelj ponio kući.

S. Beretić

Stari srednjovjekovni grad Bač podario je ime plodnoj žitnici ravnoga međurječja Dunava i Tise. Poznat je po tvrđavi čiji počeci sežu čak do 8. stoljeća, poznat je i po najstarijoj još postojećoj crkvi u našoj biskupiji. Poznat je po neprekinutoj 7-stoljetnoj prisutnosti franjevaca, poznat je i po jedinom potpunom sačuvanom izdanju Kačićevoga „Razgovora ugodnog naroda slovinskog”. Ovih dana opet je zapažena jedna već poznata vrijednost staroga grada na Mostongi. Radi se o jedinstveno lijepoj slici Majke Božje. Bačlije je zovu GOSPA RADOSNA. Pobožni grčki slikar ispisao je staroslavenskim jezikom ove riječi: „Siju ikonu pisa Dima pisac 7192 od stvorenja sveta, ot roždetstva Hristova 1685. Bog da prosti”. Tj. „Ovu sliku je naslikao slikar Dima 7192. godine od stvorenja svijeta, 1685. od rođenja Kristova. Bože, oprost!”

Slika će, dakle, slijedeće godine slaviti 300. obljetnicu svoga nastanka. Izuzetno je dragocjena, jer već zbog svoje starosti, jedva da, među umjetninama u Bačkoj čuvanim, ima premca. Vrlo je lijepa. Bogorodica, zagrnuta tamnocrvenim plaštom drži dijete Isusa na lijevoj ruci, a Isus je grli desnicom. Po jednoj pojedinosti potsjeća na Bogorodičinu sliku iz Čenstohove: na desnom obrazu se vidi trag od tri udarca. Preko oka se zamjećuje trag od 4-5 udaraca tupim predmetom. Budući, da je na slici upisana 1685. godina, znači da je nastala godinu dana prije velikog doseljenja Hrvata iz okolice gradovrškog samostana kod Tuzle. Stoga se može pretpostaviti da su je doseljenici sa sobom ponijeli na put u Bačku tražeći sigurnost i mirniji život od onoga u svome starom kraju.

Uoči blagdana Gospe od anđela (Porcijunkula, 2. kolovoza) na prijedlog oca Leopolda Ivankovića mjesni župnik Stjepan Beretić i bački dekan Lazar Ivan Krmpotić održali su trodnevnicu pred svečano izloženom slikom Gospe Radosne u franjevačkoj crkvi u Baču. Trodnevnicu je težila obnovi marijanskog štovanja u smislu pobudnice blage uspomene pape Pavla VI iz 1977. godine. Sličnu trodnevnicu vodio je mjesni župnik i uoči proštenja u prastarj bačkoj franjevačkoj crkvi Uznesenja Marijinog.

Na jednom od redovitih svećeničkih sastanaka Bačkog dekanata usvojen je s velikom radošću prijedlog župnika iz Plavne g. Stipana Bošnjaka da se lik Gospe Radosne pronese kroz sve crkve dekanata na obljetnicu pučkih misija. To će biti lijepa priprema da se 1985. g. u Baču svečano proslavi tristogodišnji jubilej Gospe Radosne. Prisutnost te slike u svim crkvama dekanata podsjetit će vjernike na dragocjenu baštinu vjere, koja je ovdje kroz stoljeća sjala. Eto još jedne divne slike za bistrički album Majčinih slika.

Krunoslav

U centru za duhovne vježbe u prostorijama župnog ureda sv. Pavla u Baču održane su od 20–23. kolovoza o.g. duhovne vježbe za župske pomoćnice, to jest za osobe, koje se žele na bilo koji način uključiti kao pastoralna pomoć svećeniku.

Jedanaest pomoćnica, među njima i dvije svećeničke majke, iz triju biskupija, iz Beogradske, Đakovačke i Subotičke. Duhovne vježbe je vodio mag. Lazar Ivan Krmpotić, svećenik iz Bačke Palanke. Tematika ovogodišnjih duhovnih vježbi bila je: Vrela na kojima mogu susresti Boga; Riječ Božja, zajednica Crkve, sv. Sakramenti i na poseban način Euharistija.

Za vrijeme duhovnih vježbi ozračje je bilo veoma srdačno i iz sviju je zračila jedina briga, kako što bolje poslužiti svećenstvu u sasvim konkretnim situacijama. Tako su npr. pomoćnice iz jedne dijasporske sredine razmišljale kako organizirati ekipu dobrovoljaca koji bi bili spremni poći po dijaspori i pomoći s vremena na vrijeme i pospremiti im kuću, oprati rublje i prostorije, možda ih i objeliniti i sve ostalo što je potrebno.

Druge su opet razmišljale kako oduševiti slobodne osobe, osobito starije gospođe za rad u župnim kućama i općenito u župi. Da bi se ove odluke mogle provesti u život, pomoćnice su se odlučile da će se u buduće sastajati najmanje svaka tri mjeseca.

Slijedeća duhovna obnova je predviđena negdje u studenom ove godine u Bačkoj Palanci. Za vrijeme duhovnih vježbi pomoćnice je posjetio i subotički biskup Mons. Matija Zvekanović.

Kao sasvim konkretni plod ovih duhovnih vježbi je živa svijest sudionica da je služba župskih pomoćnica pravo „crkveno zvanje” kako reče papa Ivan Pavao II i kako je njezina služba neophodna za normalan život i rast župske zajednice i da se radi toga moramo više zauzeti za duhovnu formaciju tih žena, tako potrebnih za život Crkve.

U tom se poslu moraju zauzeti ne samo svećenici, nego i pomoćnice. Svakako će i viši crkveni forumi morati povesti više brige o ovom osoblju Crkve, kako to čine biskupi u Francuskoj, Njemačkoj i drugdje po Evropi.

Drugi konkretni i vidljivi plod ovih duhovnih vježbi jest odluka da će ovdašnje pomoćnice na poseban način poduprijeti molitveno i apostolski molitvenu akciju za dobra svećenička i redovnička zvanja, pokrenutu od zagrebačkog „Djela za zvanja”.

Svi koji se žele angažirati u ovom vidu služenja Crkvi, mogu se obratiti na adresu; Župni ured 21400 Bačka Palanka (Trg Bratstva-jedinstva 28) i tu će dobiti sve potrebne informacije i propagandne materijale.

Z. K.

JOŠ JEDNA ZANIMLJIVA INICIJATIVA

U prošlom broju Bačkog Klasja pisali smo o „jednoj zanimljivoj inicijativi: jedno dijete više”, a ovog bismo puta htjeli spomenuti još jednu zanimljivu inicijativu: „Molitvena kampanja protiv psovke”.

Već tamo, daleke 1938. godine naši biskupi poslaše svoje pastirsko pismo u kojem potiču sve vjernike da se uključe molitvom i pokorom protiv jednog od najvećih grijeha našeg naroda – psovke. (Doista Hrvati uz Talijane i Mađare drže neslavnu titulu „šampiona psovanja”). Ova je inicijativa zadnjih godina ponovo oživljena u čitavoj našoj domovini, pa i u našem gradu. Naime, već par godina se na Kalvariji u Subotici na spomendan Žalosne Gospe (15. IX) održava „kampanja protiv psovke” molitvom i klanjanjem Isusu, prisutnom u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Tako je bilo i ove godine. Poslije podne u tri sata započelo je klanjanje kao naknada za grijeh psovke u našem narodu. Klanjajući se i moleći se željeli smo učiniti nešto kako bi se taj toliko prošireni grijeh iskorijenio. Klanjanje je predvodio vlč. Andrija Anišić koji je u sv. Misi, koja je slijedila, izrekao i propovijed u kojoj je naglasio kako je danas psovka svugdje prisutna. „Psuje se na ulici, psuje se na radnom mjestu; psovku čujemo na radiju i televiziji, u školi, u autobusu, na utakmici . . . Psuju mladi i stari i djeca. – Mnogi, čak i katolički roditelji, uživaju slušajući svoje tek prohodalo dijete kako sočno psuje . . . Psuju oni koji su srditi, a i oni koji su radosni . . .”

Sjećajući se Marije koja „stajala pod križem svoga Sina” propovjednik je rekao: – „Svaki naš grijeh, a osobito psovanje Boga podsjeća Mariju na vrhunac njezine boli pod križem . . . i čini se, da se i mi kršćani trudimo da ona taj trenutak nikad ne zaboravi. Kad bismo samo sve psovke koje se izgovore protiv Boga, Isusa Krista, Gospe i svetaca mogli čuti u isto vrijeme na jednom mjestu, bila bi to veća galama i vika od one kad je svjetina pred Pilatom vikala: „Smrt je zaslužio Isus! Raspni ga, raspni!” i bile bi to gore pogrde i gore pljuvanje od onog kad je Isus visio na križu”. –

Da, doista, psuje se mnogo. Osobito, čini se, sve popularnije postaje upravo psovati Boga (možda i zato jer za tu psovku još valjda nitko nije odgovarao pred sudom časti, dok su se neki već našli pred tim sudom ako su nekom opsovali oca ili majku). Veliki je to uspjeh đavla-Sotone, jer psovati Boga jest đavolski grijeh. Svjesno psovati Boga i svetinje, znači mrziti Boga!

Bilo bi dobro kad bi ova inicijativa potakla svakog katolika da se osobno uključi u ovu „kampanju protiv psovke”, a možda bi bilo dobro razmisliti ne bi li se i u našem gradu i u čitavoj našoj biskupiji mogli češće organizirati takvi molitveni skupovi za obraćenje psovača?!

Klanjanje u 4 sata na mađarskom jeziku vodio je vlč. Geza Zapletan, koji je održao i prigodnu propovijed.

Sudionik

BOLESNIČKI DAN U BAČKOJ PALANCI

Karitativni odjel Pastoralnog vijeća Crkvene općine u Bačkoj Palanci organizirao je i ove godine bolesnički dan u župi. Bilo je to na svetkovinu presv. Srca Isusova (22. lipnja) u 16 sati poslije podne. Članovi obitelji ili vjernici dovezli su svoje stare, bolesne i nemoćne do župne crkve, gdje su ih dočekivali članovi karitativnog odjela, te ih vodili do ispovjedaonice ili na određena mjesta u klupama. U crkvi su ih čekali svećenici. Uz dvojicu domaćih svećenika bio je pozvan i ovogodišnji mladomisnik Franjo Lulić iz Sivca. Nakon što su se starci i bolesnici ispovjedili, počela je svečana sv. Misa koju je predvodio mladomisnik Franjo Lulić.

Homiliju je održao mjesni župnik Lazar Ivan Krmpotić, pozvavši trpeću braću da u svojim patnjama vide znak posebne Božje ljubavi, povjerenja i izabrana, jer ih je Gospodin smatrao vrijednima da ih učini dionicima trpljenja svoga Sina Isusa Krista, da u patnji nadopunjuju ono što manjka za Tijelo njegovo—Crkvu.

Posebno im je stavio na srce da trpe za svećenstvo, za njihovo posvećenje i na poseban način da trpe i mole za svećenički podmladak.

Zatim je slijedio obred bolesničkog pomazanja, koje je primilo šezdesetak starijih i bolesnijih osoba. (Dva dana kasnije jedan od tih sudionika, smireno je prešao u vječnost!) Na kraju svete liturgije, stare bolesne i ostale prisutne pozdravio je mladomisnik i podijelio im svoj mladomisnički blagoslov, što je bila posebna radost za bolesnike i starce.

Prije blagoslova mladomisnik ih je pozdravio, oživljavajući uspomenu na svoju dobru, već pokojnu baku, kojoj duguje mnogo toga u svom vjerničkom životu, a možda i svoje svećeničko zvanje.

Poslije sv. Mise bolesnici i starci su prešli u župni stan u katehetsku dvoranu, gdje su ih članovi karitativne grupe poslužili sa malo slatkiša i osvježujućih napitaka.

Ovo je samo jedna akcija u nizu napora, što ih čini karitativni odjel našeg Pastoralnog vijeća u brizi za bolesne i stare. Dva puta godišnje, za Božić i Uskrs, običu oni sve bolesne i stare, da im čestitaju blagdane i tom zgodom razdijele stotinjak paketića kojima župska zajednica razveseljava svoje stare.

Uoči tih blagdana organiziraju se i pripreme za svećenikov dolazak da im podijeli sakramente. Svaki član ima svoj reon u gradu i brine se, da čim sazna da je netko obolio, da ga odmah posjeti i bude mu na pomoć i uslugu. Na usluzi su obitelji u slučaju smrti. Mnogi svojim bolesnicima vrše i druge usluge: uplaćuju račune, donose kruh i tisak, pa i katolički.

Ove godine na susretu Pastoralnih vijeća dekanata članovi su naše karitativne grupe iznijeli i neka svoja konkretna iskustva da tako budu na službu i drugim župskim karitativnim odjelima, kako bi i drugi otkrili kako je lijepo i slatko služiti Isusu u njegovoj trpećoj braći.

Z.K.

PRIJE 750 GODINA BOLNICA U BAČU

9. i 10. studenog ove godine okupili su se članovi Naučnog društva za historiju zdravstvene kulture Vojvodine u Baču. Povod tome okupljanju je jedan papinski dokument upućen kutjevačkom opatu iz Avignona 1234. U tome dokumentu se iz papinskog ureda naređuje opatu u Kutjevu, da dva bolničara pošalje u bolnicu u Bač. Tako et, Vatikanski arhiv čuva još jedan važan podatak za povijest Subotičke biskupije.

Znade se da su početkom srednjeg vijeka po svoj Evropi nicali mnoge bolnice u prvom redu kao ustanove za njegu bolesnika, oboljelih od zaraznih bolesti. Kuga, kolera, guba i tifus su u to vrijeme nemilo harali. Kako je guba ili lepra bila nekako najstrašnija, bolnice se jednostavno zovu leprozorij. Tako su bolnice zapravo mjesta za odvajanje zaraženih ljudi. Graditelji bolnica su crkveni uglednici, samostani ali i bogati svjetovnjaci, koji su onda svojim darovima i izdržavali te socijalne ustanove. Pacijenti starih bolnica su bili ljudi iz najsiromašnijih slojeva. Nastali su i mnogi redovi unutar Katoličke crkve koji imaju prvotnu zadaću njegovati i liječiti bolesnike.

Poznato je, da su sadašnju franjevačku crkvu u Baču posjedovali sve do 1300. godine redovnici templari. Ti redovnici su imali uobičajena tri zavjeta: siromaštvo, čistoću i poslušnost. Polagali su i svečanu prisegu da će braniti putove prema Palestini, da će pratiti hodočasnike u sveta mjesta, da će ih braniti od napadača te da će i svoj život posvetiti obrani Svete Zemlje.

Manje je poznato, da je Bač 1234. imao bolnicu. Još manje, da je osnivač te bolnice najvjerojatnije kaločko-bački nadbiskup UGRIN. Spomenuti nadbiskup je osnovao bolnicu još 1225. godine. Zajedno s gradom Bačom i ta je bolnica nastradala u tatarskoj najezdi 1241. godine. Kako su u srednjem vijeku mnogi hodočasnici sa sjevera putujući u Svetu Zemlju prolazili i kroz Bač, tu je bilo mjesto gdje su im templari pružali pomoć i zaštitu na putu, gdje su prihvaćali bolesnike ne samo mještane, nego i putnike, namjernike.

O znanstvenom susretu stručnjaka, povjesničara i liječnika u povodu 750. obljetnice spomena prve bolnice u Bačkoj izvjestilo je više naših listova, među njima i novosadski „Dnevnik” dne 18. studenog 1984. Darinka Nikolić piše o starom Baču i općenito o bolnicama u srednjem vijeku pod naslovom „Datum za historiju Vojvodine” na 9. strani spomenutih novina.

Stjepan Beretić

Poslije kraće bolesti preminula je 16. listopada 1984 godine CILIKA GABRIĆ rođ. MILANKOVIĆ u svojoj 71. godini života.

Sahranjena je 19. listopada 1984. g. u 15 sati iz kapele u Kerskom groblju u Subotici.

Bila je majka šestero djece, a sin Blaško je tiskar našeg lista „Bačko klasje”.

Ovim putem njemu i čitavoj obitelji izražavamo svoju sućut, a za pokojnicu molimo da joj Gospodin udijeli POKOJ VJEČNI.

UREDNIŠTVO

DUHOVNA OBNOVA SVEĆENIČKIH POMOĆNICA

15. studenog u prostorijama župnog stana u Bačkoj Palanci održana je duhovna obnova za župske pomoćnice iz Đakovačke, Beogradske i Subotičke biskupije. Poslije posjete u proljeće ove godine osnivača ove blagoslovljene inicijative ‘pomoć svećeniku’ J.L. Bonhomme jedna skupina župskih pomoćnica, među kojima je i nekoliko svećeničkih majki, odlučile zajedno sa svećenikom Lazarom I. Krmpotićem nastaviti stopama osnivača i sabirati se na duhovne vježbe i barem povremeno na duhovne obnove kako bi se što bolje pripremile na svoje služenje i isprosile od Boga još mnogo dobrih i svetih duša koje će se staviti u službu Crkvi i svećenicima.

Tema ove duh. obnove bila je: Živjeti poput Marije kraj Isusa, našeg prvog i jedinog Svećenika.

Z. K.

PREMJEŠTAJI I IMENOVANJA
U SUBOTIČKOJ BISKUPIJI

Radi potreba i interesa Kraljevstva Božjeg u našoj biskupiji, naš biskup mons Matija Zvekanović izvršio je slijedeće izmjene u osoblju: Ivan Beneš, dugogodišnji župnik u Svetozaru Miletiću stavljen je u mirovinu, a na njegovo mjesto imenovan je Pósa László i ostavljena mu je uprava župe u Sivcu. Albert Szögi, župnik Kanjiže II. također se povukao u mirovinu, a na njegovo mjesto je došao Géza Zapletán, bivši prefekt u sjemeništu „Paulinum”. Za prefekta u sjemeništu imenovan je Andrija Anišić, ovogodišnji mladomisnik. Berec Sándor, župnik iz Temerina zamijenio se sa Szungyi Lászlom, župnikom u Bačkim Vinogradima. Ede Mikić iz Malih Pijaca premješten je za kapelana u Bajmok, a upravu župe Male Pijace preuzeo je također Berec Sándor. Marijan Đukić, kapelan u Bačkom Monoštoru imenovan je dušobrižnikom u Đurđinu, kraj Subotice. Ovogodišnji mladomisnik Franjo Lulić imenovan je za kapelana u Molu.

Svim dušobrižnicima na njihovim novim postajama želimo obilje milosti i puninu apostolskog žara.

„BAČKO KLASJE” izdaje: Bački dekanatski ured, Bačka Palanka, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg Bratstva i Jedinstva 30. Telefon (021) 74-423. Uređuje: UREDNIČKO VIJEĆE. – Suradnje i dopisi se šalju na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon (024) 21-496. Narudžbe i uplate slati administraciji. Cijena broja 20 dinara. TISAK: Štamparija „Globus”, Batina, V. Nazora 47. List izlazi povremeno.

Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu, Novi Sad, br. 413-523/78 od 27.X.1978.g.